1901. HARMINCZÖTÖDIK ÉVFOLYAM. 318. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, NOVEMBER 18.

SZERKESZTŐSÉG: BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8. Telefon száma 788.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA. CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva
Egy évre . . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre . . 20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 13 k. 40 fil. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Romania- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaegyletéshez tartoznak, negyedévre 18 k. 40 fil.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8. Telefon száma 706.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Teleki József 11. Bloomsbury Square.
Frankfurtban a/M: Németországi kizárólagos vezérképviselőségünk Daube G. L. és Társa valamint összes fiókjai.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes M. utódai. I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler. I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérczikk.
Nyilt levél a honatyákhoz.
Félmilliós sikkasztás a fővárosnál.
Római kuruczok. (Botrány a műcsarnokban.)
A kir. járásbiróságok székhelyeinek és területeinek meghatározásáról.

Budapest, november 18.

Kecskeméthy Győző gyalázatos sikkasztásáról beszélnek most mindenütt. Kávéházakban, utczákon, társaságokban tudakolják egymástól az emberek, hogy vajjon kézrekerült-e már a jómadár. Ő pedig vágtat valahol gyorsvonatokon, váltott paripákon, hiszen annyi tenger sok pénzből telik mindenre. Arra is, hogy biztonságba helyezze magát, arra is, hogy kijátsza a hatóságokat.

Idehaza árván hagyott pártjában pedig óriási zürzavar van. Le akarják vetni a kuruczruhát, mert Kecskeméthy is ilyenben járt. Megtagadnak véle mindenféle közösséget, kiátkozzák. Napirendre térnek felette és megkezdik ujra türelmetlen, féktelen agitácziójukat. Felemelik „azt a zászlót", melyet Kecskeméthy „lobogtatott" s diadalra akarják juttatni.

Nagyon szánalmas állapotok vannak az egyetemen. Egy klikk, melynek pénze van, de szellemi ereje nincsen, magához ragadta a vezetést s az egyetemi tanács elnézésével, sőt a tanácsbeli tagok nagyrészének csendes helyeslése mellett, gyülöletet hirdet és minden eszközzel — akárcsak a jezsuiták — igyekezik középkorbeli eszméit megvalósitani.

Igazi tehetség nincsen köztük. Példa rá Kecskeméthy, a ki partja egyik oszlopos alakjának véleménye szerint semmit se tudott. Beszédeit más készitette neki. Ő csak betanulta. Utasitásokat más adott neki. Ő csak követte azokat. De jól tudott verekedni s ezért a keresztes vitézek megválasztották elnöküknek. Pusztán csak ezért, mert más valami jó tulajdonság nem volt benne, a mi pártelnöki tisztségre kvalifikalhatta volna.

Mennyire jellemzi ez az egész reakcziónárius pártot. Mennyire okuk van szégyenkezni, ha ugyan a vak gyülölet a szégyenérzetet még nem ölte ki lelkükből. Nem azért kell szégyenkezniök, mert Kecskeméthy sikkasztott, hanem azért, mert egy olyan embert emeltek maguk felé, a ki többet barátkozott a kardokkal, mint a könyvekkel.

O tempora, o mores! Hogy elfajult az ifjuság egy része. Pénzük van, tehát csináltatnak az ősökéhez hasonló bajnoki köntöst maguknak, de magyarul beszélni alig tudnak, csak makognak a szerencsétlenek. Népünk históriáját nem ismerik s nem is akarják ismerni. Röpivekkel szórják tele az országot, a mely Molnár János meg gróf Zichy Nándor beszédeiből kivett idézetekkel van megrakva, de a magyar nemzet ragyogó csillagának Kossuth Lajosnak eszméiből egyetlen egyet se találunk benne.

És még *Nemzeti Párt*-nak merik magukat nevezni.

Az adókivetés ujjáalakitása. Illetékes helyről vett értesülés alapján jelenti a Pol. Ert.: Az egyenes adók reformjával egyidejüleg a jelenlegi adókivetés teljes ujjáalakitásával is foglalkozik a pénzügyi kormány. Ez ügyből kifolyólag *Lukács* László pénzügyminiszter fölhivta az országos pénzügyigazgatóságokat, hogy az erre vonatkozó részletes adataikat a legrövidebb határidőn belül terjeszszék fel a pénzügyministeriumhoz. A pénzügyigazgatóságok véleményes adatai még ez év folyamán felkerülnek a pénzügyministeriumba.

Kormánypárti erőszakoskodások. A csaczai kerületben tudvalevőleg uj választás lesz szükséges, mert *Hieronymi* Károly, a kit *Szatmárt* szintén megválasztottak, a csaczai mandátumról lemondott. A kormánypárt, mint emlitettük, *Láng* Lajost léptette föl és a hivatalos körök mindent elkövetnek, hogy Láng Lajos lehetőleg egyhangulag választassék meg. A csaczai kerületben nemrég megalakult a Kossuth-párt és elhatározta, hogy szintén állit jelöltet. E párt vasárnap akart értekezletet tartani, de — mint egy csaczai táviratunk jelenti — a szolgabiró betiltotta az értekezletet. A szolgabirónak ez erőszakossága miatt panaszt emelnek a belügyminiszternél. A hivatalos körök egyébként is a legnagyobb terrorizmust fejtik ki a Kossuth-párttal szemben. A párt egy előkelő tagját, a ki nem akarta elhagyni a negyvennyolczas zászlót, azzal büntették, hogy mind a két vejét, a kik vasuti tisztviselők, máshová helyezték át. A presszionálás olyan szemérmetlen módon folyik, hogy már most is épen elegendő ok van arra, hogy Láng mandátumát meg lehessen majd támadni.

Könyv a horvát bánról. Német nyelven egy 240 oldalra terjedő politikai tanulmány jelent meg Eszéken. A tanulmány *Polic* horvát irónak *Khuen-Héderváry horvát bán és kora* czimü munkája nyomán készült és a bán tizennyolcz évi kormányzásának apologiája. Ez a könyv értékének fokmérője. Igényt nem tarthat arra, hogy tárgyilagos történeti munkának tekintsék. A bán nagy kormányzati tévedéseit nem veszi észre és mindent a dicsérő mameluk rózsaszinü szemüvegén át vizsgál. A könyv különben Horvátország politikai történetét is magában foglalja, **ugy a mint az a bán kormányzata alatt alakult.**

VIDÉK.

*** Főispáni beiktatás.** Marostorda vármegye és Marosvásárhely város törvényhatóságok uj főispánja, *Sándor* János tegnap tartotta a főispáni székbe való beiktatását. A vármegye határán számos törvényhatósági bizottsági tag jelenlétében *Deésy* Zoltán alispán, a város részéről *Hofbauer* polgármester-helyettes üdvözölte. Ugy a vármegye, mint a városi törvényhatóság közgyülése rendkivüli melegséggel és nagy örömmel fogadta uj főispánját. Délben 500 teritékü fényes banket volt, a melyen *Sándor* János főispán emélkedett hangulatu szép köszöntőt mondott a királyra. Ezután báró *Kemény* Domokos, *Illyés* Viktor, *Csató* alispán Sándor János főispánra mondottak lelkes éljenzéssel fogadott felköszöntőket. Igen szépen és impozáns módon nyilatkozott meg *Sándor* János főispán iránt Kisküküllő vármegye közönségének rajongó szeretete és tisztelete. *Csató* Gábor alispán vezetésével 87 fogaton 128 bizottsági tag kisérte el és minden alkalmat megragadott arra, hogy lelkes ovácziókban részesitse a főispánt, a kinek tiszteletére a polgárság fényes fáklyászenét rendezett.

*** Mentő egyesület Kassán.** A kassai ujonnan berendezett mentő egyesületet vasárnap nagy ünnepélyességgel megnyitották. A megnyitáson jelen volt *Münster* Tivadar polgármester és igen szép és előkelő közönség. Gróf *Pongrácz* Ferencz szép beszédet mondott az emberbaráti szeretetről.

Nyilt levél a honatyákhoz.

Szentes, nov. 15.

Nagyságos uraim! Törvényhozói a magyar nemzetnek! Vidéki ujságiró vagyok, a régi gárdából való, melynek kátéja: az igazság szolgálása, evangéliuma: az igazmondás.

Egy-két kérdésem volna hozzátok, törvényhozó urak, olyan dologban, mely közelről érinti a törvényhozói tisztességet.

Azt kérdezem: lehet-e törvényhozója a magyar nemzetnek olyan egyén, a ki képviselőválasztásnál a szavazatszedő küldöttségbe bizalmiférfiaul egy országosan körözött váltóhamisitót ültetett be; azt kérdezem: megtürhet-e kebelében a magyar törvényhozó testület olyan egyént, a ki a biróságok által körözött embert alkalmaz a kiadásában megjelenő lapnál szerkesztőnek, lehet-e képviselő, a ki egy börtönsüvölvénynyel czimborál?

Rossz véleménynyel volnék a magyar törvényhozó testület erkölcsi érzése felől, ha egy perczre is kételkedném, hogy e kérdéseim részetekről a legerélyesebb visszautasitással találkoznak és hogy azokra a felelet csak egy határozott «*nem*» lehet.

Pedig van a soraitokban ilyen törvényhozó, van köztetek egy képviselő, a ki ezzel gyalázta meg a kerületét, a ki a magyar ujságirás tisztességét igy tiporta lábbal, a ki a mandatumát ily módon beszenynyezte.

Pironkodva hivom fel reá a figyelmeteket, mert azt kell hinnem, hogy az a képviselő az én szülővárosom, Szentes város képviselője *Molnár* Jenő.

Nyolcz-tiz hónapja, hogy *Debreczenből*, a *Molnár* Jenő szülővárosából egy *Máthé* László nevü fiatal ember, a ki ott számgyakornok volt, a büntető igazságszolgáltatás elől megszökött. *Máthe* László váltókat hamisitott, rövid néhány hónap alatt — több egyén kárára — mintegy *tizenkétezer* korona értékü hamis váltót hozott forgalomba és ezt a pénzt rövid idő alatt eldorbézolta. Nagy lábon élt, barátságban volt Debreczen arany ifjuságával, bejáratos volt előkelő családokhoz, *Máthé* grófnak hazudta magát, ismerte az egész város.

A hamisitáson *Máthé* László végre rajta vesztett és akkor az igazságszolgáltatás büntető keze elött megszökött.

Hat hónapja, hogy *Bukarestből* egy magát *Molnár* Lászlónak nevező fiatal ember jött Szentesre, *Sima* Ferencz küldte ide a családjához, az a Sima Ferencz, a ki maga is az igazságszolgáltatás elől van szökésben, az a Sima Ferencz, a kit a biróságok szintén országosan köröztek. A jövevény néhány napig vendég volt a családnál, egy hét mulva már a *Molnár* Jenő *kiadásában* megjelenő *Csongrádmegyei Ellenzék* élén mint *főmunkatárs*, további hét multán, mint *felelős szerkesztő* szerepelt.

Feloszlatták a képviselőházat, elkövetkeztek a képviselőválasztások. *Molnár* Jenő ettől kezdve, a pótválasztás befejezései csaknem állandó lakója volt Szentesnek, s *állandó lakók voltak itt az ő Debreczenből idehozott kortesei, a testvérbátyja, rokonai és jó barátai is.*

Es ezen egész idő alatt *Molnár* Jenő lapjának *felelős szerkesztője*, magának és debreczeni korteseinek kebelbarátja, majd a választásnál egyik *bizalmi férfiu* «*Molnár* László» volt. A mult hét elején pedig egy *Szentesre* tévedt vidéki ujságiró leleplezte a rendőrség előtt, hogy *Molnár* László voltaképen a *Debreczenből váltóhamisitásert megszökött* és az ottani biróság által körözött *Máthé* László, a kinek személyazonosságát azóta a Debreczenből elszállitása végett Szentesre érkezett rendőrbiztos is megállapitotta.

Elképzelhető-e tisztelt törvényhozó uraim, hogy Molnár Jenő, a ki maga is debreczeni szülött és elég gyakran fordul meg a szülővárosában, a Máté László viselt dolgairól soha semmit ne hallott volna? Feltehető-e, hogy a Molnár Jenő által Debreczenből Szentesre hozott kortes atyafiai, a kikkel a várost elárasztotta, Máté Lászlót személyesen ne ismerték és Szentesen Molnár Lászlóban a Debreczenből megszökött, körözött váltóhamisitót fel ne is mertek volna?

Felismerték bizonyosan, mert *Máthé* László mig ott élt — nagyon is ismert, nagyon is feltünő alakja volt *Debreczennek*; feltünő a viselkedésében, nagyuri költekezésében és végre — a váltóhamisitásaiban. Daczára ennek, *Máté-Molnár* László az egész választási harcz alatt szerkesztette a *Molnár* Jenő lapját; daczára ennek, kebelbarátja volt ez a fegyházra megérett firma *Molnár* Jenőnek és az ő debreczeni atyafi korteseinek; daczára ennek, nem átallották Szentes város polgárságát meggyalázni azzal, hogy a képviselőválasztás szavazatszedő küldöttségébe azt a szökevény váltóhamisitót *hamis nev alatt* bizalmi férfiunak ültették be a maguk részéről.

Meggyalázva látom e cselekedetük által szülővárosom becsületét, megbecstelenitve a magyar ujságirást és beszennyezve azt a mandátumot, melyet *Molnár* Jenő — Szentes város képviseletében — a magyar törvényhozás házában bemutatott.

Nem állitom, hogy *Molnár* Jenő, mikor a szökevény váltóhamisitó Bukarestből Szentesre jött és őt a lapjánál szerkesztőnek alkalmazta, már akkor tudomással birt volna arról, hogy a *Molnár* László álnév alatt *Máté* László bujkál; de határozottan állitom, hogy az ő debreczeni kortesatyafiainak föl kellett ismerniök Szentesen Molnár Lászlóban a Debreczenből megszökött *Máté* Lászlót s tudniok kellett, hogy azt az embert a debreczeni törvényszék váltóhamisitásért körözteti és lehetetlennek tartom, hogy meglepetettségük első perczében mikor magukat itt szemtől szemben feltalálták ezzel a szökevénynyel — ezt rokonukkal: *Molnár* Jenővel ne tudatták volna.

A mikor ezzel a nyilt levelemmel hozzátok fordulok törvényhozói a magyar nemzetnek: szülővárosom becsületét a magyar ujságirás tisztességét és egy *mandátum* mocsoktalan tisztaságát keresem, követelem *Molnár* Jenőn, egy mandátumét, a melynek révén ő közöttetek foglal helyet. Nem lehet az, hogy velem együtt ne érezzétek, át ne értsétek az én követelésem jogos voltát. Nem lehet az, hogy kérdőre ne vonjátok és maga igazolására ne szoritsátok *Molnár* Jenőt azért, a mit én rajta követelek.

Mert magyar városaink becsülete, a magyar zsurnalisztika tisztessége, a magyar képviselői mandátumok tisztasága: közkincs, melyet megvedelmezni, mindannyiunk erkölcsi kötelessége.

Segitsétek megőrizni ezt a közkincset, akkor is, ha soraitokból fenyegeti veszedelem.

Erre kér:

Bánfalvi Lajos.

EGYHAZ.

Dávid Ferencz emlékezete. Az unitárius vallás nagynevü megalapitójának, *Dávid* Ferencznek emlékezetére emlékünnepet rendezett tegnap délelőtt 11 órakor a Koháry-utczai unitárius templomban a budapesti unitárius egyházközség és a *Dávid Ferencz-egyesület*. Az emlékünnepen teljes számban jelentek meg a hivők, köztük dr. *Székely* Ferencz budapesti főügyész, dr. *Ümössy* min. titkár stb. — Az emlékünnepet a budai munkásdalárda éneke nyitotta meg *Krausz* Gusztáv karnagy vezetése és *Meisner* Imre orgonakisérete mellett. Ezután *Józan* Miklós budapesti unitárius lelkész mondott megható imát, melynek elhangzását mindjárt követte *Telkes* Ilona kisasszony solo éneke. Beethoven «Dic-őit tégéd . . .» czimü énekét adta elő. Azután *Kozma* Gyula igazgató tanár, a Dávid Ferencz-egyesület alelnöke tartotta meg a hivők előtt emlékbeszédét a nagynevü vallásalapitóról. Bevezetésképen a reformáczióra vetett egy futó pillantást, azután pedig Dávid Ferencz tüneményszerü fellépését méltatta és csodálkozásának adott kifejezést, hogy egy ily kiváló reformátort sem az irodalom, sem az egyháztörténet még nem méltatott. Majd vázolta Dávid Ferencz életét s nyomatékkal hangsulyozta, hogy mint reformátor annyira eltért a többi reformátoroktól, hogy a nemzeti eszmét szóval és irásban egyaránt szolgálta. Hitvallásában a kor legkiválóbb tudósaival, nevezetesen Melusz Péterrel vette fel a harczot és a szentháromságot illető vitájában feltétlen a helyzet urává lett és ezzel a magyar unitárius egyháznak megalapitójává lett. Végül élénk szinekkel festette, hogy mily módon kellett elvesznie az igazság bátor harczosának a dévai várbörtönben, vérével pecsételve meg az általa alapitott unitárius egyház tanait, a mely már negyedfél száz év óta a felvilágosodás egyházának tekintetik ugy hazánkban, mint a külföldön. Az emlékbeszéd után *Józan* Miklós lelkész szavalta el *Déva vára* czimü saját szerzeményü versét, mely hatást keltve. A kegyeletes emlékünnepet a dalárda éneke zárta be.

Hitközségi választás. A pesti izr. hitközség képviseletéből az alapszabályok szerint kilépő 99 tag helyét választás utján tegnap töltötték be. A választás, illetve szavazás reggel 9 órakor vette kezdetét a hitközség sipuczai nagytermében s este 6 óráig tartott. A szavazatszedő bizottság elnöke Tenczer Pál, tagjai: Keppich Lipót, Auer Róbert, Adler Gyula és Rózsavölgyi Manó. A szavazás élénken folyt. A hivatalos lista, a mely győzött, a következő: Adler Gyula, Adler Lajos, Adler Mór dr. Ágai Adolf, Auer Róbert, dr. Bánóczy József, dr. Baumgarten Izidor, Beimel Jakab, Birnbaum Imre, Braunstädter Izsák, Bródy József, Bródy Zsigmond, dr. Brüll Ignácz, dr. Dálnoky Béla, Deutsch Jakab, Deutsch Sámuel, Deutsch Sándor, Drucker Mór dr. Ehrenfeld Rezső, Ehrlich G. Gusztáv, Elek Bernáth, dr. Eulenburg Salamon, Faludy Gábor, dr. Farkas Emil, Feiwel Lipót, dr. Feleki Béla, Fluss József, Freund Vilmos, dr. Fried Adolf, dr. Friedman Bernát, dr. Frischmann Gyula, Fröhlich Miksa, dr. Glass Izor, dr. Glücksthal Samu, Goldschmied Bernát, dr. Gonda Ignácz, dr. Grau Vilmos, dr. Grosz Sándor, dr. Grosz Zsigmond, Grün Ede, Grünbaum Miksa, Hartenstein Zsigmond, Hatvani-Deutsch József, Hatvani-Deutsch Sándor, Heller Gábor, Herzfeld Frigyes, Herzfeld Zsigmond, Herzfeld Manó, Herzl Miksa, Herzman Bertalan, Horner Samu, Jellinek Henrik, Keppich Lipót, Klein Gyula, Kohn Arnold, Kohner Ágoston, Kohner Zsigmond, dr. Kőrösy József, Leipziger Vilmos, dr. Leitner Adolf, Lichtschein Mayer, dr. Linksz Ármin, Löw Tivadar, dr. Mandel Pál, Mandl Mór, dr. Mandl Samu, Mautner Adolf, Messinger Jakab, Mezei Ernő, dr. Mezey Ferencz, dr. Neuberger Ignácz, Neuschlosz Emil, dr. Pap Dávid, Porges Bernát, dr. Rethy Mór, Rosenberg Mór, dr. Rózsavölgyi Manó, Schön Ignácz, dr. Schwarz Gyula, Schweiger Márton, Seemann Ignácz, dr. Simon József, Singer Zsigmond, dr. Stiller Bertalan, Strasser Samu, Strasser Sándor, Szántó Mihály, dr. Szily Adolf, Temesváry Rezső, Ullmann Adolf, dr. Vaisz Sándor, dr. Vázsonyi Vilmos, Vészi József, Weiner Adolf, dr. Weinmann Fülöp, Weiss Berthold, Wellisch Alfréd és Winter Lajos.

UJDONSÁGOK.

november 18.

— A hesszeni nagyherczegi pár válása. Darmstadtban immár befejezett dolognak tartják, hogy a hesszeni nagyherczegi pár között megbomlott egyetértés többé helyre nem áll és hogy a válás elkerülhetetlen. A válópör, mint Darmstadtból jelentik, a rendes polgári törvényszék fogja tárgyalni. Ugyane távirat szerint a nagyherczeg e hónap 25-ére eső születésnapját egyik vadászkastélyában, teljes visszavonultságban fogja megülni. A nagyherczeg egyébként azt az óhajtását fejezte ki, hogy vajha a sajtó tartózkodna a nejére vonatkozó olyan megjegyzésektől, a minők az utóbbi időkben olvashatók voltak. A nagyherczegi pár válása alkalmából Németország közvéleményében nagy részvét nyilvánul meg a coburgi özvegy herczegasszony iránt, a kire ez a válópör ujabb sulyos megpróbáltatás. Ugy tudják egyébként, hogy már régóta csak az ő energiája akadályozta meg, hogy a nagyherczegi házastársak egyenetlensége előbb ki nem tört.

— Rafael mesterének hamvai. Érdekes leletre bukkantak — mint Perugiaból irják — a fontignanoi Annunziata templomban. A templom padozata alatt emberi maradványokat találtak, melyekről okmányok és följegyzések segitségével megállapitották, hogy azok *Perugino* Pietronak, a nagy hirü festőnek a földi maradványai. Tudvalevő, hogy Perugino, igazi nevén: *Vannucci* volt Rafael mestere és az umbriai festőskola feje. Legszebb müvei Peruginban láthatók, a Collegio del Cambio-ban.

— A klerikális diákok ellen. A keresztes vitézek ellen egymásután foglal állást a vidék ifjusága. Előbb a *debreczeni*, azután a *sárospataki* egyetemi polgárság itélte el törekvéseiket, most pedig Kolozsvárról kapnak leczkét a klerikális ifjak. A «Nemzeti Ideál» frázisaira s badarságaira ugyanis a kolozsvári «Egyetemi Lapok»-ban a diákság hivatalos lapjában *Ady* Lajos egyetemi hallgató válaszol s a többek között a következőket irja:

Ezt a könyvet nem magyar ember irta, ez volt a másik impresszióm. Nem és ezerszer nem! Magyar ember nem teheti azt, hogy mikor arbuezi gyülöletet akar szitani, akkor Krisztusi szeretetet emlitsen! Hogy mikor egyes, még mindig kiváltságos osztályok: a történeti nemzet érdekében — akar cselekedni — az egész magyar nemzet szellemi és anyagi regenerálásáról beszéljen! Hogy mikor egy felekezetet akar előtérbe tolni: akkor nagy hangon hirdesse az egész magyar ifjuság egyesülését! Hogy összehordozzon Istenanyát, keresztet, hazát, nemzeti géniuszt, vallást, fajszeretetet, a legszentebb és legnemesebb fogalmakat szemkápráztató és megtévesztő jelzőik és egyéb kapcsolatokban egy emberietlen tendenczia: az antiszemitizmus megokolására! Nem és ezerszer nem! Nem irhatta magyar ember ezt a könyvet. Nincs abban egy makszemnyi magyar őszinteség, csak nagyképü farizeuskodás. A ki irta, annak külön igazságai vannak. Ervel és következtet is, de ismét csak a maga módján. Van a maga könyvében itt-ott sok szép, nemes dolog és dicsérendő terv is de azok annyira ferde, igaztalan rejtett czélok elérésére vannak felhasználva, hogy őszinteségükben hinni nem tudunk. Egy nagy hazugságnak megokolására nem retten vissza semmitől, semmi szent, semmi fenséges eszmének könnyelmü felhasználásától. Jeligéje: . . «egymást szivből átkarolják s uralkodjék igazság, szeretet» s a végső konkluzió: «üsd a zsidót»! — Ez mindennél jobban jellemzi a röpirat őszinteségét. Hiábavaló beszéd ez az enyém: jól tudom. Az az «Ezer magyar ifju» megy a maga utján tovább s szórja a visszavonás tüzét tovább is a magyar ifjuság között. Nem is akarom én e nem annyira megtévedett «Ezer magyar ifjut» visszakiáltani s figyelmeztetni arra, hogy az ut, a melynek lejtőjén elindult, szakadékba vezet. Ugyis hasztalan volna. A Cassandrák szerepe sehol sem hálátlanabb, mint velük szemben; de mi, a kik itt lenn tisztább légkörben, a napi politika fertőjétől távolabb vagyunk, okuljunk Pest ifjuságán, mi, a vidék főiskolai ifjusága vagyunk a só, s ha a só is megizetlenül, bizony nem tudni, mivel sózatik meg.

— A szoczialisták a lazaristák ellen. Országszerte *Kecskeméthy* sikkasztásával foglalkoznak a kedélyek, a mikor a szoczialisták fölemelték szavukat, hogy tiltakozzanak a főváros könnyelmü gazdálkodása ellen. Népgyülést hivtak össze, hogy ott foglaljanak állást a főváros ama képtelen határozata ellen, a melylyel *százezer koronát* akarnak az ablakon kidobni. A főváros pénzkezelése oly lehetetlen, hogy egy 23 éves gyakornok elsikkaszthat egy félmilliót és ezt a gazdálkodást tetézni akarják azzal, hogy Gráczból százezer korona költséggel germanizáló lazarista barátokat telepitsenek a fővárosba. Ez ellen a határozat ellen emelték föl tiltakozó szavukat a szoczialisták, azok, a kiknek lelki épülésére akarják az idegen barátokat idehozni.

Az *ujjászervezett szoczialdemokrata-párt* vasárnap este a Wesselényi- és kertész-utczák sarkán levő *Jablonszky*-féle vendéglőben tartotta tiltakozó gyülését. A gráczi lazaristáknak százezer korona költséggel való letelepitésének ügye volt a napirend. A szónokok elkeseredetten beszéltek a főváros gazdálkodásáról. A munkások tizezrei munkanélkül lévén, családjaikkal a legnagyobb nyomorral küzködnek és a főváros akkor százezer korona költséggel papokat hozat, hogy azokat kenyér helyett szép szavakkal tartsák. A beszédek alatt nem egyszer zugott föl a kétségbeesés borzalmas hangja, hogy a leghevesebben tiltakozzék a főváros eme «gondoskodása» ellen. A népgyülés végre határozatilag kimondotta, hogy helytelennek tartja a főváros gazdálkodását, a mely mikor maga is elismeri, hogy küzd a deficittel, százezer koronányi segélyt szavaz meg a gráczi lazaristáknak templomépitésre, holott Budapesten 80.000 munkanélküli család tengődik és nyomorog a legnagyobb nélkülözések közt. Abban az esetben, ha a belügyminiszter jóváhagyná a közgyülés elfogadott határozatát, ugy megfelelő formában kifejezést fognak adni a szoczialisták tiltakozásuknak. A gyülés rendben ért véget.

— Az Egyesült-Államok bevándorlási statisztikája. Amerikai levelezőnk irja: A korábbi éveknél sokkal érdekesebb, mert minden megfigyelésre méltó körülményre kiterjeszkedő gondos statisztikai kimutatásban számol be az amerikai Egyesült-Államok bevándorlási kormánybizottsága az ez évi január 30.-val lezárult fiskális évről. Az Amerikába való kivándorlás évtizedek óta progressiv arányban nő, s hiába a vesztes államok minden törekvése, melylyel a kivándorlási kedvet csökkenteni óhajtják s hiába az Egyesült Államok kormánya részéről alkotott törvényhozási szigoritó intézkedések, az Unióba özönlő uj elemek letelepedésének nem tudnak gátat vetni. Pedig Amerika már ujabban arra a térre is rálépett, mely a szabadság s humanizmus eszméinek megtagadására s az Unió történelmi multjának megtagadására vezet, mikor legujabban törvényhozásilag kimondotta, hogy még a tüdőbetegek előtt is bezárja kikötőinek kapuit E mellett, mint már egyszer mi is megirtuk, azzal a tervvel is komolyan foglalkoznak az Egyesült-Államok kormányához közel álló soviniszta yankeek, hogy külországokban a kivándorlási ügynökök üzelmeinek ellensulyozására amerikai agenturákat szervezzenek, melyeknek épen ellenkező czéljok és hivatásuk lenne, mint a minő czél és hivatás szolgálatában a hajótársulatok ügynökei állanak.

Az emlitett kimutatás szerint ez idén 453.496 «uj ember» vándorolt be Amerikába, uj hazát és szerencsét keresve a tengeren tul. Ez idén a bevándorlás 11 százalékkal növekedett, vagy konkrete beszélve 47.798 emberrel jött be több az Unióba, mint tavaly.

Megkapó és szomoru ellentétet képez, — mondja a hivatalos jelentés — a bevándorlás következetesen emelkedő arányszámával a letelepülni óhajtók müveltlensége. Évről évre rosszabb elemeket kapunk, — panaszolja *Fitchil*, a jelentés közreadója. Olaszországból ezrével jön a kiéhezett, munkához nem szokott, fegyelmezetlen nép. Általában ez idén a kontinens déli részéről jöttek rajokban a bevándorlók, kevés pénzt s még kevesebb müveltséget hozva magukkal.

A jelentés egyik része megemlékezik a magyarokról is, s hál' Istennek, immár 2 év óta nem szerepelteti honfitársainkat a «nem kivánatos elemek» kategoriájában. Ellenben sajnosan konstatáljuk, hogy a rutheneket (kiket együgyü és rendkivül korlátolt népfajnak tart) a magyarok közé számitja s rólok és a horvátokról azt mondja, hogy «ezek az uj hazának javára semmiben sem fognak szolgálni.»

Erdekes s rendkivül tanulságos az egyes nemzetekre vonatkozó táblázatos kimutatás. A százalék szerinti növekedésben az olaszok vezetnek (54%-al), tavaly a keleti népeké volt az elsőség. Olaszországból ez idén 112.000 lélek vándorolt ki, 30.000-el több, mint a megelőző évben. 50%-ra emelkedett a kivándorlási arány a ruthéneknél, görögöknél és a horvátoknál. Érdekes, hogy ez idén a nők bevándorlása 34%-al emelkedett, miből a bevándorlási bizottság azt következteti, hogy a bevándorlottak nagy kontingense Amerikában akarja családja jövőjét megalapitani. Müveltségi tekintetben a korábbi évek adatainál rosszabb megfigyeléseket konstatál a jelentés. Ez idén a fedélközi utasok 64%-a nem tudott sem irni, sem olvasni. Ez okon, s a bevándorlási szabályzatba ütköző egyéb ok miatt összesen 2324 fedélközi utast kellett visszatoloncolni, illetve a hajótársulat költségén a kiindulási kikötőbe visszaküldeni. 364 olyan egyén volt, kit a szükségeltető pénzösszeg (50 frt) hiánya miatt kellett visszaküldeni. Magyarországból 1900 julius 1-től 1901 julius 1-ig összesen 12.344 egyén vándorolt be, csaknem ezerrel több, mint tavaly.

A jelentés végén a kormánybizottság elnöke előterjesztéseket tesz a külországokból büntények vagy anarchista üzelmek elkövetése miatt menekülő egyének letelepedésének, partraszállásának megakadályozására. De hát az anarchisták elleni hajsza, a mily gyorsan jött, ép oly gyorsan el is mult Amerikában.

— Ál Thurn-Taxis herczeg. A Bécs melletti Badenben és Mödlingben már hónapok óta folytatta üzelmeit egy merész szédelgő, a ki legtöbbször *Thurn-Taxis* Egon herczegnek mondotta magát, de néha megelégedett azzal is, hogy a gróf *D'Orray* vagy báró *Liptay* nevet használta. Valóságban *Hintl* Károly a neve, 35 éves, jelenleg állás nélkül levő volt magánhivatalnok, a ki megunván a munkát, a könnyebb véget fogta meg a dolognak és abból élt, hogy hiszékeny embereket rászedett. Tömérdekre megy áldozatainak száma, a kiktől pénzt kölcsönzött vagy hitelbe árukat vásárolt, mignem most egy müveletén rajtavesztett. Egy uriasszonytól 400 koronát vett kölcsön és azt mondta neki, hogy pár nap mulva küldjön pénzeért a bécsi Thurn-Taxis-palotába. A pénzt persze nem kapta meg, de a rendőrség, följelentése következtében, kézrekeritette a szédelgőt.

— Kik tüntettek Jókainé ellen. A nagyváradi *Szabadság*-ban olvassuk a következőket: A klerikális sajtó kétségbeesett erőfeszitéssel igyekezett megczáfolni azt a vádat, hogy Jókainé Nagy Bella elleni tüntetésben része volt az egyetem keresztes ifjuságának. Az iffu klerikálisok a méltatlankodó czáfolat szerint nem rendezték a hitvány tüntetést a magyar költőkirály neje ellen, hanem rendezte a tüntetést maga a nagyközönség azért, hogy kifejezést adjon Nagy Bella müvészi hivatottságáról való kicsinylő véleményének. Ez a mosakodás gyanus és ostoba ugyan, de elvégre a klerikális ifjak rut szereplésének a pozsonyi polgármester ismert levelén kivül, bizonyitéka nem volt. Azoknak, a kiket érdekel az ügy, most szolgálhatunk egy adattal a pozsonyi botrány megvilágitására. A nagyváradi jogakadémia olvasókörének elnöke egy-két héttel ezelőtt levelet kapott a pozsonyi, illetőleg a budapesti ifjuság vezéralakjaitól. A levélben arra szólitják fel az elnököt, vezesse a nagyváradi ifjuságot olyan irányban, hogy ha Jókainé Nagyváradra jönne, a pozsonyihoz hasonló tüntetéssel fogadják. A nagyváradi jogászifjuság legutóbb tartott gyülésén az elnököt fel is szólitották arra, hogy olvassa fel ezt a levelet. Az elnök azonban a levél felolvasását megtagadta, azzal az indokolással, hogy tartalma politikai természetü és politizálni ifjusági egyesületben nem szabad. Pár nappal azután nyilvánvalóvá vált, hogy Jókainé abbahagyja szinpadi szereplését, de — a mint az ifjuság elnöke soraiból kitünt — a nagyváradi ifjuság különben sem engedte volna magát felhasználni egy nő, a Jókai Mór neje ellen való brutális tüntetéshez. A gyalázatos pozsonyi tüntetés eredetét azonban olyan világosságba helyezi a Nagyváradra érkezett levél, a melytől tüszkölni fognak a tüntetés derék védői és a melyért az «Alkotmány» kétségtelenül legsulyosabb átkait fogja ránk bocsátani, a kik irni bátorkodtunk a Kecskeméthy Győző pártjának e ragyogó manőverjéről.

— A magyarosodásért. A kulturmissziót teljesitő torontálmegyei közmüvelődési egyesület, mely már a magyarositás terén oly szép eredményekre tekinthet vissza, a tél folyamán Nagy-Becskereken ingyenes magyar nyelvü esti tanfolyamot nyitott, mely hat hónapig tart. A tanfolyam, mely a napokban nyilt meg, igen szép látogatottságnak örvend s igen sok idegenajku hallgató tanulja szorgalmasan a magyar nyelvet.

— Egy chansronette miatt. Nagy szenzácziót keltett Rómában egy öngyilkosság, melyet az olasz hadsereg egyik legdélczegebb tisztje követett el. Az öngyilkos *Sinigallia* György, fiatal lovas főhadnagy és többszörös milliomos, a ki a római előkelő világ legkedveltebb tagjai közé tartozott, beleszeretett egy orfeum-énekesnőbe, a bécsi *Dennisz* Lujzába, a ki egy idő óta a római *Margherita*-dalcsarnokban vendégszerepel. Ám hiába volt minden esdeklés, ajándék, az énekesnő hideg maradt a fiatal tiszt lángolásával szemben és legutóbb egy könyörgő levelére azt a választ küldte, hogy hagyjon neki békét, sohasem lesz az övé, mert mást szeret. Sinigallia a levelet a lakásán várta és mikor elolvasta, egy revolverlövéssel sziven lőtte magát. Haldokolva szállitották egy kórházba; felépüléséhez nincs remény.

— A Koh I Nor. Megirtuk, hogy a koronázási ünnepélyre az *angol király* a világ egyik legnagyobb gyémántját, a Koh I-Nort bele akarja illeszteni a királyi koronába. Erre nézve Londonból most azt jelentik, hogy *Edward* király nem a királyi koronába akarja befoglaltatni a drága követ, hanem egy uj koronát szándékozik csináltatni *Alexandra* királyné részére, s ebbe fogják a Koh-I-Nort beleilleszteni. Ez a világhirü drágakő, melyet ezelőtt 341 évvel találtak Golcondában, eredetileg 800 karat sulyu volt. A csiszolás után azonban 106 és fél karatra fogyott le. Értéke körülbelül 50 millió korona.

— A tenta veszedelmessége. Kevesen tudják, hogy az irótenta milyen veszedelmes portéka a gondatlan emberek kezelésében. Pedig ugy van. Egy német szaklap irja: A bakteorologiai vizsgálat megállapitotta, hogy a legtöbb tenta penészgombát és más ártalmas dolgokat tartalmaz. Különösen azok a tenták, a melyeket nem tartanak befedve, vagy bedugva. Az ilyen megromlott tentával kisérleteztek. Tengeri malaczot, patkányt, egeret és más apró állatokat beoltottak vele. Az állatok néhány nap alatt mind elpusztultak. Tudvalevő, hogyha valaki tentás tollal megszurja a kezét, könnyen vérmérgezést kaphat. Sok gyermeknek megvan az a rossz szokása, hogy a tentás tollat szájába veszi, vagy a tentapecsétet fölnyalja a papirosról s ezáltal kiszámithatatlan bajokat szerez magának. A czikkiró komolyan inti a szülőket és nevelőket, hogy óvják ilyesmitől a gyermekeket.

— **Sajtóhiba** Lapunk tegnapi számában közöltük *Thaly* Kálmánnak, a független és 48-as párt alelnökének *Kossuth* Ferenczhez intézett üdvözlő beszédét, melybe azonban egy pár sajtóhiba csuszott be. «Mikor Rákóczit sikerült kiszabaditani a Kolonits körmei közül» — e mondatnál kimaradt e pár szó: «Kolonits és a *jezsuiták* körmei közül». *Aspremontot* nem mondta Thaly a Rákóczi *nagybátyjának*, hanem nála jóval idősebb *sógorának*. Nagynevü historikusunk kivánságára e pár tollhibát ily módon igazitjuk helyre.

— **A vidéki hirlapirás köréből.** Az *Esztergom és vidéke* szerkesztését a korán elhunyt nagytehetségü *Munkácsy* Kálmán után *Kempelen* Farkas nyugalmazott honvéd főhadnagy vette át, a ki *Mezerthim* néven régóta jó ismerőse a magyar versolvasó közönségnek. Kempelen Farkas e hónap 15-ike óta szerkeszti a lapot.

— **A szerelem statisztikája.** Egy modern statisztikus rendkivül érdekesen állitotta össze, hogy a jelesebb irók regényeiben és novelláiban miképen nyilatkozik meg a szerelem, miképen fogadja el és miképen utasitja vissza a leány a férfi szerelmét. Száz-száz esetenként véve 81 férfi kijelenti a leánynak, hogy nem tud nála nélkül élni és ez által nyeri meg a szivét, 72 esetben a leány kezét erősen szorongatva vall szerelmet, 60 esetben megcsókolja szerelmesének ajakát, 10 esetben a jobb kezét, két esetben pedig az orra hegyét csókolja meg és igy hóditja magához. 18 beszélni is alig tud, mikor szerelmet esküszik s csak dadogva mond valamit, 8 megölelve a leányt csak ennyit mond: «enyém vagy». 12 pedig a nélkül, hogy érintené, igy szól: kimondhatatlanul boldog vagyok. 21 kijelenti, hogy már régen szerelmet érez, 14 pompás, szellemes mondásaival hódit, 5 azonnal Amerikába akar vitorlázni szive választottjával. Érdekes nagyon az is, hogy a nők miképen nyilatkoznak a szerelmi vallomásokra. Száz-száz esetben 87 már előre tudja, hogy a férfi, a kivel jó baráti viszonyban van, szerelmet fog vallani neki, 70 azonnal a férfi keblére borul, 4 lerogy a székre, 14 elpirul, 8 pedig valósággal a nyakába ugrik a férfinak, kettő azt mondja: beszéljen a mamával.

— **A dandyk hajdan és most.** Egyik angol lap a következő érdekes csevegést közli a régi és a mostani férfi divatról: Ha a mai jól öltözött urakat összehasonlitjuk elődeikkel, ugy találjuk, hogy a mai férfi divat sokkal szerényebb és olcsóbb, mint a régi volt, de nem olyan festői. Néha napján azonban most is akad egy-egy excentrikus ifju, a ki ugy öltözik, mint a *György* király korabeli stucczerek. Itt van például a jól ösmert *B.* lord fia, a ki soha egy ruhát kétszer föl nem vesz. Szekrényei tele vannak mellényekkel, a szivárvány minden szinében. Van világoskék is, ezüst csillagokkal s van sötétzöld selyem vert arany gombokkal. Minden egyes gombon egy-egy ösmert londoni szépség festett képe látható. Egy másik gazdag arisztokratának annyi öltözet ruhája van, a hány nap az évben. Ennek az évi szabó számlája több, mint egy miniszter fizetése. Ezek az urak azonban, összehasonlitva a pár száz év előtti dandykkel, még szerényen öltözködnek. *Northumberland* Károlynak, például, a ki a XIV. század végén élt, csak arany szövettől hatvan öltözet ruhája volt. *Ely* püspöknek ugyancsak annyi ruhája volt, a hány nap az esztendőben. Későbbet, *Mária* királyné idejében, pedig egy püspöknek olyan garderobja volt, a mely még Salamon irigységét is felköltötte volna. Az akkori időben az egyszerü falusi pap is piros bársony miseruhát viselt s igaz gyöngyökkel kirakott stolát. Chaucer idejében az elegáns uracsok olyan tarkák voltak, mint a papagály. Mig az egyik lábszáruk biborszinben virított, a másik kék, sárga, vagy zöld volt, tekintet nélkül a szinek harmoniájára. Egész a tizennyolczadik század közepéig, a dandyk világoszöld kabátot, bibor-mellényt, sárga nadrágot és kék harisnyát viseltek. Néhány évvel később az urak zöld kabátjának ujjai rövidek voltak a kar hosszuságához, a rajta levő gombok pedig nagyok voltak az ujjakhoz. Ehhez a kabáthoz manchester nadrág illett sötét selyem harisnyával. Hátul czopf, a mely nagyobb mint a fej, a fején pedig kalap, akkora mint egy kis pénzdarab. Olyan divat is volt, hogy minden ruhadarab szabását más nemzettől kérték kölcsön. A kalap *spanyol*, a kabát *franczia*, a nadrág török volt s igy tovább. Más idők! más szokások! más erkölcsök!

— **Különös szállodák.** Néhány évvel ezelőtt egy ötletes tőkepénzes Coney szigetén New-York közelében egy olyan szállodát épittetett, melynek külső formája egy elefántot ábrázolt. Az épület alakja teljesen hü mása volt egy elefánt-szobornak, a méretei pedig akkorák voltak, hogy 2000 ember találhatott benne szállást. A vállalkozás elég jó üzletnek bizonyult, a mennyiben tömérdek utas kereste fel a furcsa külsejü szállodát, ugyan nemrégiben leégett. E szálloda sikerén felbuzdulva Philadelphia fürdővárosában, Atlantic-City-ben is épitettek egy elefánt-szállodát, a mely azonban már nem volt olyan nagy méretü, mint a másik. A legfurcsább szálloda azonban alkalmasint az lesz, melyet most épitenek Ohióban. Ennek épitői a *hal* formáját vették mintául és az épület egésze egy óriási hal alakját fogja feltüntetni. A különös szállodák rekordját tehát ezidőszerint az óhioiak érték el, de föltehető, hogy egy még exotikusabb tervelő mihamar őket is le fogja főzni.

— **Öngyilkosság.** *Szokolics* Mari fiatal 18 éves leány, vasárnap délután 2 órakor a szent-gotthardi selyemgyárban, az igazgató lakásán, ugyancsak az ő forgópisztolyával sziven lőtte magát. Szokolics Mari árvaleány volt, ki a gyárban dolgozott és egyuttal az igazgató lakosztályát takaritotta. Felhasználva az egyedülletet, követte el végzetes tettét. Az öngyilkosság oka életuntság.

— **Öngyilkosság zeneszó mellett.** Egy spanyolról van szó, a ki zeneszó mellett követett el öngyilkosságot. *Danielo Agado* 23 éves spanyol ifju Hamburgban azzal tartotta fönn magát, hogy anyanyelvéből leczkéket adott. Csakhogy a büszke spanyol magas igényei és csekély jövedelme sehogy sem állottak arányban egymással. Őrült pénzzavarai támadtak. Tegnapelőtt este aztán elment az egyik hamburgi hangversenyterembe, a hol minden este női zenekar játszik s egy darabig vidáman mulatozott. Egyik üveg pezsgőt a másik után hozatta. Azt mondta, hogy a születésnapját ünnepli. Mikor aztán az utolsó pohár pezsgőt is fölhajtotta, megkérte a karmestert, játsza el *Chopin* gyászindulóját. Mialatt a zenekar játszott, az ünnepélyes induló hangjai mellett az ifju lassu léptekkel ment végig a termen s hogy a kivezető ajtó bezárult utána, egy lövés dördült el. *Agado* agyonlőtte magát a küszöbön. Igy hal meg egy büszke spanyol.

— **Öngyilkos aggastyán.** *Csete* Sámuel 73 éves magánzó vasárnap délután tüzoltó-utcza 33/b. szám alatt levő lakásának fürdőszobájában fölakasztotta magát. A mikor családja észrevette, már halott volt. Holttestét beszállitották a törvényszéki orvostani intézetbe. Végzetes tettének okát nem tudják.

= **Osztálysorsjegy-vevőknek** a Nemzeti Pénzváltó részvénytársaság (Budapesten, Gizellatér, Haas palota) minden tekintetben a legnagyobb biztonságot nyujtja. A legtöbb nyeremény ezen intézetnél vásárolt sorsjegyekre esett, hol sorsjegyek eredeti áron kaphatók.

Félmilliós sikkasztás a fővárosnál.

— Kecskeméthy Olaszországban. —

— Az *Egyetértés* tudósitójától. —

Kecskeméthy Győző immár zsákmányával tul van a határon. Páratlan vakmerőséggel végrehajtott bünteltét nagy körültekintéssel készitette elő és vakmerősége szökésében sem hagyta el. Ennek köszönheti csak, hogy — legalább egyelőre — kiszabadult a büntető igazság kezei közül.

Most már Olaszország kék ege alatt folytatja utját, a detektivek pedig követik tovább is nyomait.

Erről a szenzácziós fordulatról tudósitónk a következő részleteket jelent:

Utazás jegy nélkül.

Péntekről szombatra virradó éjjel a budapesti főkapitányság táviratot menesztett *Pragerhofba* a «*városi rendőrségnek*», a melyben jelzi, hogy a nyomozás folyamán kétségtelenül bebizonyult, hogy *Kecskeméthy* Győző, a ki a fővárosból *588.000* korona elsikkasztása után megszökött, Pragerhof felé vette az utját.

A rendőrséget erre a nyomra egy államvasuti kalauz vezette, a ki a csütörtökön délután 3 órakor indult gyorsvonaton szolgálatot teljesitett. A Fiume felé közlekedő vonatok kalauzait ugyanis Zágrábban fölváltják és ők azután a legközelebbi személyvonattal ismét visszatérnek a fővárosba.

Pénteken délben, alig hogy a fiumei személyvonat megérkezett a keleti pályaudvarra, az egyik kalauz *Pavlik* rendőrfőfelügyelőnél azzal jelentkezett, hogy a megszökött sikkasztóról fontos dolgokat tud mondani.

Elmondotta, hogy közvetlenül megérkezésekor értesült csak a sikkasztásról és egész határozottan állithatja, hogy *Kecskeméthy az ő vonatával csütörtökön délután 3 órakor Fiume felé utazott.*

Néhány perczczel az indulás előtt ugyanis egy fiatal ember nagy sebesen haladt az étteremből a fiumei vonat felé és egy másodosztályu kocsiba ült. Nemsokára a vonat kirobogott a pályaudvarból. *Nem kereste ott még a sikkasztót senki.*

A kalauz nemsokára megkezdette a jegyek felülvizsgálását és e közben elért az emlitett fiatal emberhez, a ki maga ült egy kocsiszakaszban. *Jegye természetesen nem volt.* A kalauz kérdésére azt mondotta, hogy nem volt már ideje jegyet váltani, mert lekéste volna a vonatot, azonban készséggel fizeti a szabályszerü büntetést.

A mikor a kalauz ezzel megelégedett, a fiatal ember meg is váltotta pótjegyét Fiuméig.

Dombovárig a fiatal ember ki sem mozdult fülkéjéből, alig hagyták el azonban a dombovári állomást, felkereste a kalauzt és azt kérdezte tőle, hogy *hol térhet le a fiumei vonatról Pragerhof felé.*

— Gyékényesen kell leszállania és onnan Nagy-Kanizsán át mehet Pragerhofba — válaszolt a kalauz.

— Jól van, akkor Gyékényesig utazom, — mondá az ismeretlen és Gyékényesen aztán tényleg le is szállt a vonatról.

Fölismerve.

A mikor a fiumei gyorsvonat este fél 11 órakor Zágrábba érkezett, ott még mitsem tudtak a sikkasztásról, mert a budapesti rendőrség távirata még nem érkezett meg. A távirati körözést csak este küldték szét Budapestről. Igy történt aztán, hogy a kalauz még csütörtökön éjjel 12 órakor Zágrábból visszaindult a fővárosba, a hova pénteken délben érkezett meg.

A mint a kalauz befejezte előadását, *Pavlik* főfelügyelő megmutatta neki *Kecskeméthy* arczképét és a kalauz kijelentette, hogy *eskü alatt is bizonyithatja hogy az a fiatal ember, a ki a vonaton váltotta meg jegyét és Gyékényesen kiszállt, Kecskeméthy Győző volt.*

Pavlik főfelügyelő erre rögtön jelentést tett a dologról a főkapitányságnak, a honnan azt az utasitást kapta, hogy a kalauzt egy detektiv kiséretében haladéktalanul küldje a főkapitányságra.

Ott azután dr. *Arányi* rendőrtanácsos, a ki ebben az ügyben a vizsgálatot vezeti, azonnal kihallgatta. A több óráig tartó kihallgatás után a rendőrtanácsos meggyőződött *a vallomás teljes szavahihetőségéről.*

Ezután táviratoztatott *Pragerhofba.*

A letartóztatás veszélyében.

Kecskeméthy tényleg azon a vonaton utazott. Eredeti terve szerint Fiuméba szándékozott utazni, azonban a dombovári pályaudvaron *csaknem letartóztatták* és ez a veszedelmes inczidens, a melyből csak vakmerősége segélyével szabadult meg, arra kényszeritette, hogy utitervét megváltoztassa.

A mikor ugyanis a gyorsvonat Dombovárra érkezett, ott már az állomásfőnöknek tudomása volt a sikkasztásról, mert a budapesti főkapitányság távirati körözvényét már előbb megkapta. Az állomásfőnök ezért a vonat megérkezése után megvizsgálta az utasokat és *a személyleirás alapján Kecskeméthyt felismerte.*

— Ön Kecskeméthy Győző, a ki Budapestről fél millió koronát sikkasztott; én letartóztatom önt — mondá az állomásfőnök.

Kecskeméthy halotthalványan ugrott fel helyéről és azzal a pökhendi, vakmerő modorral, a melylyel az egyetemi ifjuság bizonyos köreiben oly nagy tekintélyt vivott ki, támadt az állomásfőnökre:

— Hogy merészel ön engem gyanusitani! — kiáltá, összeszedve minden lélekjelenlétét, — *én Csollán Károly joghallgató vagyok, itt az indexem!*

E szavakkal előmutatta a készen tartott hamisitott leczkekönyvet — a melynek történetét már megirtuk — és az állomásfőnök *meghatrált*. Imponált neki ez a hang és föllépés.

A vonat tovább robogott és az inczidensről nem tudott senki az utasok vagy vasuti alkalmazottak közül. De azért *Kecskeméthy* már nem érezte magát biztonságban és ekkor érdeklődött a kalauznál, hogyan juthat Pragerhofba. Eredetileg bizonyára Fiumén keresztül igyekezett Olaszországba menekülni, minthogy azonban látta, hogy erre már elállták az utját, hirtelen irányt változtatott.

Olaszország felé.

A kalauz vallomása után a táviratot pénteken este el is küldték Pragerhofba, még pedig a *Stadtpolizei*-nek czimezve. Pragerhof azonban nem község, hanem csak határszéli vasuti állomás, a hol a biztonsági szolgálatot részben csendőrök, részben pedig polgári ruhás vasuti őrök teljesitik.

Igy azután a budapesti rendőrség táviratát, a mely késő éjjel érkezett oda, nem tudták kézbesiteni. A pragerhofi vasuti állomásról ezt táviratilag jelentették a főkapitányságnak, a honnan helyesbitették a czimet és igy aztán végre a távirat illetékes kezekbe jutott.

E miatt történt azután, hogy a pragerhofi állomáson még mit sem tudtak a sikkasztásról.

Pedig Kecskeméthy pénteken tényleg Pragerhofban volt.

Gyékényesen — ugyanis — a kalauz utasitásához képest — leszállt a fiumei gyorsvonatról és a déli vasut gyorsvonatával Nagy-Kanizsán át folytatta utját Pragerhof felé.

Pragerhofba megérkezve, *Kecskeméthy* a pályaudvar mellett levő fogadóba ment, a hol szobát nyittatott magának. Megmosdott, öltözékét rendbe szedte, azután az étteremben evett valamit.

Ily módon *két teljes órát töltött a pragerhofi állomáson*, a hol a bécsi vonatot bevárta, a melylyel azután *Olaszország felé utazott.*

A mikor a vasuti őrség a távirati körözvényt megkapta, rögtön nyomozni kezdett, azonban a szökevénynek már csak hült helyét találta. E miatt volt szombaton olyan élénk táviratváltás Pragerhof és Budapest között és ennek eredményeképp két detektiv Olaszországba utazott a furfangos sikkasztó nyomozására.

A sikkasztó utja.

Kecskeméthy Győző szökéséről eddig érkezett tudósitások alapján a sikkasztó utját körülbelül meg is lehet állapitani.

Kecskeméthy csütörtök délután ült fel a keleti pályaudvaron a fiumei gyorsvonatra Dombovárra este 6 óra 31 perczkor érkezett és itt akarta letartóztatni őt az állomásfőnök, a ki aztán ujra utnak eresztette. Dombovárról 6 óra 35 perczkor indult el a gyorsvonat, a melyen Kecskeméthy 8 óra 27 perczkor érkezett Gyékényesre.

A sikkasztó uti tervét mindenesetre jó előre megcsinálhatta és kiszámitotta, hogy ha a déli vasutat legközelebbről akarja érni, Gyékényesen kell leszállni és itt kell átvágnia a déli vasut irányába. Igy is tehetett s a Gyékényestől Murakereszturig terjedő utat, mely a déli vasut legközelebbi állomása, éjjel gyalogszerrel vagy parasztkocsin tehette meg. Gyékényestől Murakereszturig az ut távolsága 16 kilométer s hogy idején érkezzék a déli vasut legközelebbi vonatához, négy órai idő állott rendelkezésére. Igy Murakereszturról éjjel 12 óra 27 perczkor utazott tovább a déli vasuton Pragerhof felé.

Pragerhofba éjjel 2 óra 15 perczkor érkezett. Innen aztán 3 óra 55 perczkor mehetett tovább a Bécsből este 7 órakor elindult gyorsvonattal. Ezen a vonaton reggel 9 órakor juthatott el *Nabresinába*, a hol a sikkasztó két ut között választhatott, hogy Olaszországba érjen.

Ha a tengeri utat választotta, akkor ugyanazon gyorsvonaton tovább kellett utaznia Triesztbe, a hova 9 óra 40 perczkor érkezik a vonat. Ha azonban Nabresinától a Cormons felé vivő utat választotta, akkor vonata reggel 10 óra 25 perczkor érkezhetett Cormonsba. E szerint Kecskeméthy Győző a sikkasztást követő napon, *pénteken reggel 9 óra 25 perczkor az olasz határt elérte.*

Szecsődy Fiuméban.

Ismételten emlitést tettünk arról, hogy a rendőrség azt a gyanut táplálja, hogy *Kecskeméthynek* bűntársa volt *Szecsődy* Kálmán volt országgyülési képviselő személyében, a ki bélyeglopás és okirathamisitás miatt négy évi fegyház büntetést kapott, a melyből néhány hónap előtt föltételesen szabadon bocsátották.

Szecsődy — mint megirtuk — szerdán a budapesti rendőrség nyilvántartási osztályán bejelentette, hogy lakhelyét állandóan Fiuméba helyezi át és szombaton tényleg oda is érkezett. A mikor fölmerült az a gyanu, hogy ő Kecskeméthy bűntársa, a főkapitányság rögtön táviratozott a fiumei rendőrségnek, hogy nyomozza ki és fogja vallatóra. Egyben pedig Budapestről is ment oda egy detektiv.

Szecsődy kihallgatása alkalmával mindenkép igazolni igyekezett, hogy ő Kecskeméthyvel a sikkasztás napján nem érintkezett és hogy Fiumében jelenleg állást keres.

Nagyon valószinü azonban, hogy van összefüggés Szecsődynek Fiuméba való költözködése és Kecskeméthynek ebben irányban az való menekülése között. A rendőrség most állandóan szemmel tartja Szecsődyt, mert azt hiszik, hogy neki tudomása van Kecskeméthy kiszemelt menhelyéről.

Egy letartóztatás.

Vasárnap éjjel fél 12 órakor érdekes táviratot kapott a fővárosi rendőrség. A *dömsödi* csendőrség értesitette ebben a főkapitányságot, hogy ott letartóztattak egy gyanus fiatal embert. *Sok pénzt találtak nála.* Az illető *ujságirónak* adta ki magát, azonban semmivel sem tudta magát igazolni.

A központi ügyeletes ezt a táviratot azonnal elküldte dr. *Arányi* rendőrtanácsoshoz a lakására. A rendőrtanácsos táviratilag kért bővebb részleteket, válasz azonban ez ideig nem érkezett.

Vagyoni felelősség.

A főváros tanácsa *Kecskeméthy* Győző félmilliós sikkasztásából kifolyólag elhatározta, hogy a vagyoni felelősség biztositása végett megteszi a biztositási intézkedéseket a már felfüggesztett *Szinély* Ede pénztáros és *Leipold* Lajos ellenőr ellen. Ezen határozat folytán tegnap megjelent dr. *Szabó* Imre fővárosi tiszti ügyész a VII. ker. járásbiróságnál s ott a biztositási végrehajtás elrendelését kérte. *Ezt a biróság nyomban el is rendelte*, ugy, hogy vasárnap délután a tiszti ügyész foganatositotta is a végrehajtást, lefoglalva a két felfüggesztett tisztviselő összes vagyonát és fizetését.

Az idevonatkozó végzés, a melyet *Goldstein* Izidor törvényszéki biró irt alá, a következőkép hangzik:

10.54. sz.
Polg. 1901.

Budapest székes főváros polgármesterének biztositási végrehajtás elrendelése iránti megkeresésére,

Végzés.

Budapest székes főváros polgármesterének 1901. évi 11.656 elnöki sz. megkeresésére és az ehhez csatolt 1901. évi 11.551. eln. sz. határozat alapján a megkeresésben számszerüleg meghatározott 566.000 korona pénztári hiány erejéig, a kert biztositási végrehajtás, az 1881 : LX. t.-cz. 277. §-a értelmében, Budapest székes főváros javára, *Szinély* Ede IV. kerületi adópénztáros ellen, annak a kistétényi 325. sz. telekkönyvi betétben I. 1–4. sorsz. 315. 316, 317/1 és 317/2 hrsz. a fölvett ingatlan jutalékára elrendeltetik és foganatositás végett a pestvidéki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság megkerestetik.

Budapest, 1901 nov. 17.

A pestvidéki törvényszék polgári osztálya.

(P. H.) *Goldstein*, s. k.,
kir. törvényszéki biró.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Stuart Maria.** Ma hétfőn *Schiller* tragédiája, *Stuart Mária* kerül szinre a nemzeti szinházban, ugyanabban a szereposztásban, a melylyel legutóbb ment. Erzsébet királynét *S. Fái* Szeréna, Máriát *K. Hegyesi* Mari fogja játszani.

— **Székely Irén a népszinházban.** A nagyváradi szinház énekesnője, *Székely* Irén, e hét folyamán kétszer lép föl vendégül a népszinházban. Hétfőn a «Czigánybáró» Szaffiját fogja énekelni, csütörtökön, november 21-ikén pedig a «Boszorkányvár» Cordelie szerepében fog fellépni. A «Czigánybáró»-ban Cipra szerepét ismét *Verőné Margó* Cella asszony veszi át. A «Boszorkányvár»-ban Verus szerepét *Blaha* Lujza asszony játsza.

— **Kamarazeneestély** A *Grünfeld—Bürger* vonós-négyes-társaság tegnap délután másodszor lépett a Royal dobogójára. A müsort *Mozart* c-dur triojával kezdték és *Schumann* *f*-dur kvartettjével fejezték be. Csakis e két szám volt a hangverseny igazi élvezete. A müvész-társaság finom stilérzékkel, kifogástalan harmoniában és alapos kidolgozásban interpretálta a két klasszikus mesterművet. Sokkal kevésbbé voltunk megelégedve a két középszámmal. *Klughardt* egy furcsaságát adták elő. Neve ennek a darabnak egyáltalán nincsen. Valamiféle uj zeneforma, a melyből mentől kevesebbet kérünk. Megkisértjük azonban leirni, hogy miféle mü ez. A podiumon megjelenik Csillag Teréz. Elszavalja: *Lenau* «Dalok a nádasból» czimü verssorozatából az első számot. A mikor ezt befejezte: a zongora, oboa és mély hegedü elsirja nekünk trióban a szövegben foglalt keserveket. Az első szakasz után következik a második vers, azután ismét zene és igy megy ez ötször egymásután. A zene nem ér semmit és a Lenau versei *Ábrányi* Emil kitünő forditása és *Csillag* Teréz brilliáns szavalata daczára sem keltenek ebben a keretben érdeklődést. Lenau költeményeit legjobban szeretjük otthon olvasgatni, mig a Grünfeld-kvartett előadásaitól egészen más kaliberü dolgokat várunk. A második közszámmal sem volt szerencsénk. *B. Pewny* Irén asszony szerepelt három dallal. *Hubay* Jenő «Te oly szelid vagy» czimü dala üres; invenczió hiányában szenved. *Lassen* «Allerseelen» és *Alabieff* «Rossignol» nevü dalait adta elő. A müvésznő, a kinek kiváló, sok jeles müvészi kvalitásait sokra becsüljük, nem volt diszponálva. Folytonosan disztonált, szövegkiejtését nem értettük és teljesen kedvtelenül énekelt. A tegnapi szereplés azonban nem von el semmit sem abból, hogy énekmüvészetéhez jövőben is legjobb bizalommal legyünk. Közönség volt elég.

(*e. á.*)

— **Hirek a magyar szinházból.** A *Gésák* a héten minden este szinre kerül. Molly szerepében mindenkor *Fedák* Sárival. Pénteken *New York szépét* játszák, ugyancsak *Fedák* Sári fölléptével. Az igazgatóság már ez uton is értesiti a közönséget, hogy a *szombati* előadás technikai okból kivételesen *7 órakor* kezdődik.

— **Monstrehangverseny szegény iskolás gyermekek javára.** A főváros VII. kerületében az idén 3000 iskolás gyermeket irtak össze, kik meleg téli ruha hiányában szükölködnek. E szegény gyermekek javára deczember 15-én *monstre-hangverseny* lesz a fővárosi vigadó nagytermében, a melyen az Erzsébetváros elemi és középiskoláinak 1000, mindkét nembeli látogatója fog résztvenni. *Ehrlich* G. Gusztáv fővárosi bizottsági tag magára vállalta e hangverseny rendezését és az ő kérésére a főváros tanácsa a vigadó termét ingyen bocsátotta a hangversenyezők rendelkezésére. 1000 iskolásgyermek fog énektanárai vezetése mellett hangversenyezni, hogy éhező és fázó társainak meleg ruhát szerezzen. Az érdekes vállalkozás iránt már ma általános az érdeklődés és biztos remélhető, hogy a fiatal énekesek hangversenye nagy összeget fog a nemes czélnak juttatni.

— **Roland mester Magdeburgban.** Gróf *Zichy* Géza operáját *Roland mestert* vasárnap este a *magdeburgi* operaházban nagy sikerrel adták elő. A szerzőt tizenkétszer hivták a lámpák elé és elárasztották babérkoszorukkal.

— **A vigszinház** személyzetét most egyszerre két uj újdonság betanulása foglalkoztatja. Egyik *Capus* vigjátéka, a melynek czime «Leontine férjei» a másik Laufs és Krantz «Páholy» czimü bohózata, a melyet «Are you amason?» czimen most Londonban is adnak. Mindkét darabból felváltva tartják a próbákat.

Római kuruczok.

Botrány a mücsarnokban.

A klerikális egyetemi ifjak tegnap délelőtt botrányos, éretlen csinyt követtek el a müvészet hajlékában. A hazafiasság czégére alatt felekezeti tüntetést vittek véghez, melynek ultramontán ize megütközést keltett a magyar képzőmüvészet minden munkásánál. Százan és százan derék müvészek, lelkes mübarátok buzgón, hazafiasan dolgoztak a magyar képzőmüvészet templomának fölépitésén, önzetlenül, tekintetek nélkül, csak a magyarság kulturalis diadalát tartva szem előtt. És ekkor megjelenik néhány fiatal legényke, és ravasz, körmönfont ürügyek alatt bemocskolja ezt a templomot a felekezeti gyülölség piszokjával.

Azon a czimen, hogy a magyar tárgyakat kultiváló müvészeket ünneplik, a városligeti mücsarnokban kizárólag katholikus müvészek müvei alá *fehérsárga*, tehát *pápai szinekből* való szalaggal ellátott koszorut tettek le tegnap a *Szemere Miklós-asztaltársaság* tagjai, a „Nemzeti Ideál" szerzői és terjesztői. A sanda szándékot mi sem jellemzi jobban, mint hogy ugyancsak magyar, sőt a legmagyarabb müveket nem koszoruzták meg, csupán azért, mert alkotóik zsidók, vagy protestánsok. Olvasóink még emlékezni fognak a mücsarnok kiállitásának a *Téli tárlat* czimen megjelent ismertetésére, melyben erősen hangsulyoztuk a magyar nemzeti vonások müvelését. Épen ezért vagyunk hivatva arra, hogy tiltakozzunk, a mikor nem müvészeti elvek, hanem hazafiasságot hazudó klerikális eszmék alapján hivatlan és birálatra éretlen személyek nemzeti jelleg czimen koszoruzzanak meg müveket, melyek megválogatásában a felekezeti kérdés volt irányadó. Kétségtelen, hogy maguk a megkoszoruzott müvészek voltak az elsők, a kik tiltakoztak ellene, hogy tiszta müvészetüket a nemzetbontó agitáczió ürügyül használja fel ilyen tüntetésre. Mert alig pár órával a koszoruk elhelyezése után a mücsarnok igazgatósága intézkedett, hogy a botrányos czélzatu koszorukat távolitsák el a kétes kitüntetésben részesült müvekről. Ezzel az általános és kinos feltünést keltő eset a mücsarnokban véget ért. De még mindig fennarad a kérdés: *Ki adta az ifjaknak ezt az eszmét?* És feltolul egy másik kérdés: *ki adta a koszorukra a bizonyára tetemes összegre rugó pénzt?* Kétségtelen, hogy a klerikális fiatalság ezuttal is meggondolatlanul cselekedett és önmagát tette nevetségessé. Velük nincs is számadásunk. De felelősségre vonjuk a felbujtókat, kik nem kimélik a müvészet szentségét sem és feltétlenül elitéljük a mücsarnok közegeit, a kik nem őrizték eléggé a müvészet szentélyét és megengedték, hogy a mütárlaton ily botrányos felekezeti tüntetést rendezzenek. A mücsarnokban nem szabad ilyen módon tüntetni senkinek senki mellett vagy ellen. Koszoruk vagy bármi másnak az elhelyezése a termekben csakis a rendező bizottság utasitása alapján történhetik. Nyilvánvaló, hogy itt helyrehozhatatlan hiba történt a képzőmüvészeti társulat részéről.

A „Szemere Miklós asztaltársaság" pedig igen rossz szolgálatot tett a saját ügyének, hogy épen most rendezte ezt a tüntetést *a pápai szinekkel.* A közhangulat ma, mikor Kecskeméthy sikkasztása még frisskeletü, épen nem kedvez a „kurucz brigádnak." Az ilyen éretlen csinyek meg tökéletesen ellenük forditják a közvéleményt. Mikor a pápai szinekkel éretlenkedik egy csomó fiatal ember, akkor a „Nemzeti Ideal" szédelgő humbugja csakugy ordit tettükből. Vajjon a Széll Kálmán politikáját támogató *Szemere* Miklós ezt a fönséges cselekedetet is *nemzetinek* és szabadelvünek tartja. Vajjon meg van-e elégedve az asztaltársaságával?

A fővárosban, különösen müvész-körökben tegnap délután nem is igen beszéltek egyébről, mint erről a tüntetésről, melynek részletei a következők.

Tegnap délelőtt 11 óra tájban kocsi állott meg a városligeti mücsarnok előtt, hol a pár nap előtt megnyilt téli kiállitás látható most. A kocsit másik fogat követte, melyből két fiatal ember szállott ki. Az első kocsi tele volt babérkoszorukkal. Minden koszorun széles (a pápa szineivel ékeskedő) *sárga-fehér szallag* volt látható.

A mücsarnok lépcső-feljáróján már több ifju várakozott. Lehettek vagy huszan. Valamennyien tagjai a «*kurucz-brigádnak*» és a «*Szemere Miklós asztaltársaságnak*». Az ifjak hamar kiszedték a koszorukat a kocsiból és felvitték az előcsarnokba, a hol sorban lerakták.

Ezalatt a két vezető a titkári hivatalba ment. Vasárnap lévén, dr. *Ambrozovics* Dezső titkár nem volt jelen. Erre az ifjak *Telepy* Károly és *Paur* Géza mütárosokhoz fordultak. Engedélyt kértek arra, hogy tizenkét magyar müvész müvét megkoszoruzzák az ifjuság nevében. Azt nem mondották meg, hogy koszoruk szalagjai milyen szinüek.

Ilyen kérésre eddig soha sem volt eset a képzőművészeti társulat fennállása óta. Hogy valami diszitő tárgyat vagy bármit a kiállitási termekben valaki elhelyezzen, ahhoz a kiállitást rendező bizottság engedélye szükséges. Ezt az intézkedést a rendezés müvészi egysége kivánja meg. A rendező-bizottság azonban melynek elnöke az idén *Lihari* Sándor, természetesen nincs mindig jelen a kiállitásban. Igy a társulat emlitett két tisztviselője volt hivatva határozni, és ők *megengedték a koszoruk elhelyezését.* Az ifjak erre sorra járták a termeket és előre elkészitett, feliratokkal ellátott koszorukat letették a kiválasztott müvek előtt. A feliratok mintegy indokolásul szolgáltak és például a következőképen hangzottak: „*A magyar faju festőjének*", „*A kurucz kor festőjének*", „*A magyar paraszt szobrászának*" stb. Az ily módon megkoszoruzott müvészek a következők: *Peske* Géza, *Neogrády* Antal, *Tölgyessy* Arthur, *Vágó* Pál, *Telepy* Károly, *Spányi* Béla, *Boznai* István, *Ujváry* Ignácz, *Grünwald* Béla és *Ferenczy* Károly festők, *Damkó* József és *Ligeti* Miklós szobrászok.

A koszoruk szalagjain levő feliratok szerint a koszoruzásra a magyar tárgygyal való foglalkozás adta meg az érdemesitést. De hogy milyen hazug a sárga-fehér szalagok aranybetüje, legjobban az bizonyitja, hogy nem koszoruzták meg a tárlat legjelesebb müvei közül igen sokat. Nem azért, mert alkotóikat nem magyar tárgyak lelkesitették. Mert épen a meg nem koszoruzottak közt van a legtöbb magyar tárgyu, sőt igen magas müvészi fokon álló nemzeti jellegü mü.

Igy nem kaptak koszorut *Fényes* Adolf egész termet megtöltő paraszt alakjai és falusi tájképei, *Poll* Hugó templomi zászlókkal feszület előtt térdeplő menyasszonyai, *Tull* Ödön aratói, *Kernstock* Károly dömösi leányai, *Magyar Mannheimer* hazai tájképei, *Szenes* Fülöp felsőmagyarországi festményei, *Knopp* Imre, *Kann* Gyula magyar falusi képei. Nem koszoruzták meg *Vaszary* Jánosnak, a liberális gondolkozásáról ismert herczegprimás unokaöcscsének müveit, ép ugy, mint protestáns *Csók* István, *Zemplényi* Tivadar, *Rippl-Rónai* József és más protestáns vallásu müvészek magyar karakterü munkáit.

A koszoruzás persze nagy feltünést keltett a látogatókkal teli termekben. A hatás rögtön igen kedvezőtlen volt. A közönség felismerte a tüntetés ellenszenves czélzatát és sokan hangosan adtak kifejezést nemtetszésüknek. Egyik jelenlevő festőmüvész erélyesen tiltakozott a tapintatlan és sértő koszoruzási komédia ellen. Az ifjak egyike erre névjegyet cserélt vele és igy az ügynek lovagias folytatása lesz.

Rövid negyed óra mulva már ott diszelegtek a sárga-fehér szalagos koszoruk a képek és szobrok alatt. A ki tudja azt, hogy milyen keserves munkával alkotják meg a kiállitás rendezői egy-egy terem szin-harmoniáját egységessé és gyöngéddé, azok képzelhetik csak el, hogy rontotta el a termek kellemes hatását a sárga-fehér szalagok rikitó foltjai. A később érkező közönség csak bámult és hol mosolygva, hol boszankodva csóválgatta fejét.

Az esetnek természetesen gyorsan hire futott. Müvésztanyákon, a müvészek klubjában és a kávéházak müvészasztalainál izgatottan tárgyalták a történteket. Mindenütt az volt a vélemény, hogy a politika ilyen behurczolása a müvészetbe meg nem engedhető és sértő támadás a müvészet magas czélja ellen. Maguk a megkoszoruzott müvészek tiltakoztak ellene, hogy felekezeti tüntetés eszközéül használják fel nevüket. Hangok emelkedtek a mücsarnok közegei ellen is a kik nem merték visszautasitani a koszorukat. Sokan kisiettek a mücsarnokba, hogy személyesen győződjenek meg a bántó valóságról.

A mücsarnok igazgatósága végre jobbat gondolt és *délután négy órakor eltávolitotta a koszorukat a termekből.* Ezzel a botrányt ugyan nem tették meg nem történtté, de eltakaritották a botránykövet és megakadályozták, hogy az áldatlan ügy tovább is elmergesedjék.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

— **A pozsonyi Toldy körben** dr. *Ferenczy* Zoltán, a budapesti egyetemi könyvtár igazgatója vasárnap este felolvasást tartott: Petőfi költészete és a valóság czimen. Ferenczy számos életrajzi adat nyomán kimutatta az összefüggést a költő lirája és élete folyása közt. A közönség, mely a kör teremhelyiségét zsufolásig megtöltötte, élénk tetszéssel kisérte az alapos tanulmányról tanuskodó felolvasást.

— **A Toldy-kör irodalmi pályázata.** A pozsonyi Toldy-kör 300 koronás pályadijat tüzött ki *Rómer* Flóris élet- és jellemrajzára. A mü terjedelme körülbelül 5–6 nyomtatott iv legyen. Az idegen kézzel irott pályamüvek a szerző nevét rejtő jeligés levél kiséretében 1902. évi október 31-ig küldendők be a Toldy-kör irodalmi bizottságának elnökéhez. Csak abszolut becsü münek adatik ki a pályadij. A jutalmazott munka a szerző tulajdona marad, ha azonban a jutalom kiadásától számitott egy esztendő alatt nem adná ki nyomtatásban a munkát, a kiadás joga a Toldy-körre száll.

— **Az izr. magyar irodalmi társaság** e hónap 19-én a zsidó hitközség sip-utczai disztermében felolvasó ülést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Dr. *Singer* Bernát: A történelem szinpadán. 2. Dr. *Sebestyén* Károly: Himnusz (vers.) 3. *Kóbor* Tamás: Karnevál a király-utczában.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **Ingatlanok forgalma a fővárosban.** A lefolyt héten átiratás alá kerültek a következő ingatlanok: *A budai oldalon*: Harrer Ágoston és társai III. ker. Csatárkai-dülőben 5444. sz. telkük 990 koronáért Gallegó Edére. László Kálmán és neje III. ker. törökvészi dülőben 6896. sz. telke 3200 koronáért Nagy Bélára, Klier József ½ része a III. ker. csatárkai dülőben 5461, 10348/I., 5569/I. sz. telkeknek kiskoru Klier testvérekre, Glaube Vinczéné szül. Krancz Gizella I. ker. Krisztina-város 1621/3—4. sz. telke Glauber Vinczénére (Névigazitás.), Lusztig Ignácz I. ker. Kelenföld 13722/12—13725/75. sz. telke 6000 koronáért Hackfellner Imre és nejére, Harrer János 7/14 része a III. ker. csatárkai dülőben 5444/1—5762. sz. telkének Harrer Ágoston és testvéreire, Jurák János és neje I. ker. kör-utcza 11. sz. telke 3400 koronáért Schmidt József és nejére, Herczog János I ker. Gazdag-réten 11771/72. sz. telke 450 koronáért Winkler Jakab és nejére, özv. Grósz Lipótné I. ker. Orbán-utcza 5. számu telke 2400 koronáért Münszter Ede és nejére, Havas Sándorné szül. Bors Ilka I. ker. Krisztina-város Bors-utcza 15. sz. háza 36.000 koronáért a budapesti vizmérő betéti társaság (Kuncz F.) czégére, dr. Braun Simonné I. ker. Csillebérczi dülőben 10.926—27—28. sz. telke N. Bárdos Simonné szül. Grünfeld Emiliára (névmagyarositás), Hentaller Anna 1/20-ad része a III. ker. Szentlélek-tér 12. sz. háznak 2400 koronáért Lencz Frigyesre. — *A pesti oldalon*: Zseny József X. ker. Szabók-utcza 48. sz. háza 32.000 koronáért Szilárd Péterre. Lieber szül. Visoti Mária része a VII. ker. Erzsébet királyné ut 7. sz. teleknek Lieber Pálra, Stefka József és Winkler József IX. ker. védgát-utcza 10. sz. 9559—60. 9561—62. sz. telkük 40.000 koronáért az egyesült 12. sz. budapesti főv. takarékpénztárra, Ernst Mór és neje Steiner Róza IX. ker. Üllői ut 53. számu házuk 240.000 koronáért Ezüst Lajos és nejére, Schwarz Gyuláné szül. Rémi Gizella VII. ker. Bem-utcza 24/26. sz. háza Rémi Gizellára (Névkiigazitás.). Gerstenberger Emilné része a VII. ker. csömöri-ut 115 házának kisk. Gersenberger testvérekre (hagyaték), Osztermayer Erzsébet VI. ker. László ut 80. sz. telke 8800 koronáért ifj. Morvay Lajosra, Id. Véger Adolf IV. ker. váczi-utcza 44. sz. háznak része ifj. Véger Adolfra (hagyaték), Szabó István és neje VI. ker. Alsó-Rákos 1937/39—b/32. sz. telke 2000 koronáért Jenisch Evára, Schmidt Péter VI. ker. Dévényi-utcza 20/22. sz. háznak fele része Schmidt Herminára és Schmidt Józsefre, Hausknecht Jakabné VI. ker. amerikai-ut 4. sz. háza 24.000 koronáért Nonn János és nejére, özv. Fischer Frigyesnéné IX. ker. páva-utcza 23. sz. házának fele része Fischer testvérek és társaira, Sárváry Gusztáv X. ker. Hédervárу-utcza 31. sz. háznak része özv. Sárváry Gusztávné és gyermekeire, Frisch Mórné VI. ker. országbiró-utcza 17. sz. háza 17.000 koronáért Frisch Julia és Reginára, Dobrik Mihály VIII. ker. tömő-utcza 21. és IX. ker. rákos-utcza 13. sz. házaknak része özv. Dobrik Mihálynéra, Huppert Gottfried VI. ker. Frangepán-utcza 31. sz. háznak része Huppert Gottfriednéra, Walisch Alfréd VII. ker. Damjanich-utcza 37. sz. háza 76.000 koronáért Verpely Antal és nejére.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Az országos ügyvédgyülés.** A kereskedelmi miniszter az országos ügyvédgyülés vidéki tagjai részére megadta a féláru menetjegy-kedvezményt. Minthogy az engedélyezett utazási kedvezményt igénybe vevő vidéki tagok csakis ugy juthatnak az erre jogositó igazolványokhoz, ha nevük előzetesen közöltetik az államvasutak igazgatóságával, az országos ügyvédgyülés állandó választmánya kéri a felrándulni szándékozó tagokat, hogy *Novák* Sándor pénztárosnál legkésőbb e hó 20-áig bezárólag jelentkezzenek, mert külömben nem kaphatnák meg idejekorán az igazolványokat.

— **A női munkát értékesitő Klotild-egyesület** tegnap délelőtt nyitotta meg nagy érdeklődés mellett ez idei karácsonyi bazárát a Klotild-palotában (Eskü-ut 6.) levő helyiségében. A megnyitó ünnepélyen megjelent az egyesület tagjai csaknem teljes számban, köztük *Gaal* Jenőné elnök, *Vajda* Károlyné alelnök, gróf *Szapáry* Ivánné igazgató, *Dániel* Jenőné pénztáros, *Krempl* Sarolta titkár, dr. *Bálint* Ernő ügyész, *Balla* Miklós jegyző, továbbá *Hellebranth* Jánosné, *Gráz* Albertné, *György* Aladár, *Pavlik* Ferenczné és még számosan. *Gaal* Jenőné elnök megnyitó beszédében *Klotild* főherczegasszonyról emlékezett meg hálás szavakkal, ki mint az egyesület védnöke, nemcsak erkölcsileg támogatja a nemes czélu egyesületet, de bazárja számára ingyen helyiséget bocsátott rendelkezésére palotájának földszinti helyiségében. Majd üdvözölte a szép számban megjelent tagokat és ecseteive az egyesület évente szokásos karácsonyi bazárja rendezésének fontos és hasznos voltát, azt megnyitottnak jelentette ki, mire a vendégek a kiállitott tárgyakat tekintették meg. A bazárban több mint kétezer darab szebbnél szebb női kézimunka: himzések, festmények, apró műtárgyak, tüfestések stb. vannak kállitva, melyek rendkivül olcsó árakon szerezhetők meg. A kiállitás rendezésében főérdeme van gróf *Szapáry* Ivánnénak és *Dániel* Jenőnének, a kik páratlan izléssel rendezték be a bazárt.

— **Az országos honvédgyülés** ma, hétfőn, délelőtt 9 órakor veszi kezdetét a váczi-utczai ujvárosháza közgyülési termében. A nagygyülést tegnap délután négy órakor a szokásos előértekezlet előzte meg, melyen a mai gyülés részletes programmjával foglalkoztak. A közgyülésen résztvenni óhajtó s minden jogosult tag belépő jegyét ma reggel 9 órától kezdve a helyszinén fogja megkapni.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Késői felmentes.** Lembergből táviratozzák: Hat napi tárgyalás után szombaton fejezték be az ezen ügyben delegált lembergi törvényszék előtt *Stiller* Róbert ujitott bünperét, kit 1890-ben a krakói törvényszék a krakói műszaki katonai igazgatóságnál levő erőditési tervek ellopása ügyében kémkedésben való bünrészesség miatt négy évi fogságra itélt és a ki *a büntetést el is szenvedte*. Stillert *nem vétkesnek* mondották ki, mert a törvényszék a felolvasott iratok és a kihallgatott tanuk vallomása alapján nem jutott arra a meggyőződésre, hogy Stiller a lopást elkövette vagy ahhoz segédkezet nyujtott.

— **A Beöthy—Lipthai-ügy.** Abban a sajtóperben, a melyet *Beöthy* László, a nemzeti szinház igazgatója inditott *rágalmazás és becsületsértés vétsége* czimén Lipthai Károly hirlapiró ellen, dr. *Kállay* Miklós vizsgálóbiró befejezte 42 tanu kihallgatása után a vizsgálatot. Szombat délelőtt megjelent Beöthy igazgató ügyvédjével, dr. *Rácz* Dezsővel, dr. *Kállay* vizsgálóbirónál, a ki közölte vele a vizsgálat eredményét és befejezését. *Beöthy* ügyvédje erre benyujtotta vádiratát, a melyben rágalmazás és becsületsértés vétségei miatt kéri *Lipthait* vád alá helyezni. A vád alá helyezés kérdésében a törvényszék legközelebb határozni fog.

— **Sajtóper.** A szegedi Pálfi Lipót és neje czég a «Magyar kereskedők Lapja» 1901. évi szeptember 15-iki számában az «Iparügyek» rovatban «Hamisitó gyufagyár» felirat alatt megjelent közlemény folytán sajtópert inditott nevezett lap ellen. Az inkriminált közlemény szerint a szegedi Pálfi Lipót és neje czég osztrák gyártmányu svédgyufát szállit magyar vevőinek és a feketesárga dobozra ügyesen ráilleszt egy nemzeti szinü papir szalagot és hogy alapos a gyanu, hogy nemcsak a doboz, de a gyufa is osztrák eredetű.

A kir. járásbiróságok székhelyeinek és területeinek meghatározásáról.

Az 1890. évi XXV t.-cz. 4. § a kilátásba helyezi, hogy a kir. járásbiróságok területeit törvény fogja megállapitani. Majd ugyancsak 1890-ben a törvényhozás a XXIX. törvényczikkel felhatalmazást adott a minisztériumnak, hogy a kir. járásbiróságok székhelyeit és területeit rendelettel megváltoztathatja, vagyis e szerint e székhelyeket és területeket nem törvény fogja meghatározni, hanem rendelet, a mi mindenesetre czélirányos, mert ugy látszott akkor, hogy igy remélhetőleg mégis hamarabb meglesz a rendezés.

Azonban már tiz év mult el és még most is csak az adatgyüjtésnél vagyunk, vagy talán még ott sem.

Kétségtelen, hogy nagy és nehéz munka a székhelyek és területek végleges, tehát tökéletes meghatározása, de ezt nem csak az 1890: XXIX. t.-czikkel szándékoztak megvalósitani, hanem sokkal előbb, körülbelül husz év óta. Idevonatkozólag hét év előtt, *Hieronimy* volt belügyminiszter a vármegyei törvényhatóságokhoz rendeletet intézett a szolgabirósági és járásbirósági székhelyeknek egy helyen leendő egyesitése iránt javaslat előterjesztésére, ugy, hogy a vármegyékben ez a rendelet rögtön hatalmas és még most sem szünetelő mozgalmat keltett, a mi nem is csoda, mert ez a kérdés igen sok érdeket érint. Hajdu vármegye is még 1893-ban megtette javaslatát. Es e kis vármegyében is milyen és hányféle vélemény iparkodik érvényre emelkedni a székhelyek és területi beosztások tekintetében és mennyi lokálpatriotizmus szülte aspiráczió kiván czélt érni, azt bajos lenne itt elsorolni.

Most tehát a járásbiróságok székhelyei és területeinek végleges nehézségeitől még messzebb állunk, mint az 1890. évi XXIX. törvényczikk alkotásakor állottunk, mert most már — nekem ugy látszik — ez a kérdés összeköttetésbe hozatott az állami közigazgatás behozatalával és a közigazgatási elsőfoku hatóságok székhelyei és területei végleges rendezésével, holott az állami közigazgatás behozatalától még hosszu idő választ el.

Mikor 1875-ben a százon felüli törvényszékek számát 66-ra leszállitották, akkor is axiómaként állitották fel, hogy a vármegyei székhelyek és a törvényszéki székhelyek összeessenek.

Es mi történt? A 66. törvényszékből nemcsak hogy nem jutott mind a 63 vármegyei székhelyre, de sőt a vármegyei székhelyek közül nem törvényszéki székhely 15; mig a törvényszéki székhelyek közül nem vármegyei székhely 14. Hová maradt el tehát a szigoru elv keresztülvitele?

Ha most figyelembe vesszük, hogy Magyarország 12.780 községéből és közel 4000 pusztájából alakitott 408 szolgabirói járás, 118 rendezett tanácsu város és 25 városi törvényhatósággal szemben, csak 376 járásbiróság van (nem számitva a budapesti 7, fiumei 1, nagyváradi 1, kolozsvári 1 járásbiróság) kétségtelen, hogy a székhelyeket csak ugy lehetne egy helyre központositani, ha az elsőfoku közigazgatási hatóságok és járásbiróságok száma egyenlő lenne.

Ezt elérni pedig a viszonyok ereje nem engedi, mert 185 uj járásbiróságot kellene szervezni, a mi szükségtelen és kivihetetlen, a közigazgatási székhelyek nagyobb mérvü apasztása pedig, tekintve a nagy területköröket, nem javasolható. Marad tehát csekély eltéréssel, a járásbiróságok és közigazgatási hatóságok száma a mostani állapotban és igy azon irányelv, hogy a kétféle székhely egy helyen legyen, csak a lehetőség határáig lesz elérhető, pedig bölcsen mondta egyik volt államtitkár: «A járási körökben levő hibák és anomáliák világosak, ha nézzük, hogy a szolgabiróságok száma felülmulja és annak daczára mulja felül a járásbiróságok számát, hogy az utobbiak területkörébe a 25 törvényhatósági joggal biró és 118 rendezett tanácsu város is be van osztva.»

Az lenne tehát a fődolog, hogy ezt a kérdést hovaelőbb megoldják, mert mig egyrészről czélirányosnak mutatkoznék a székhelyre aspiráló községek közt a surlódásoknak gátat vetni és utját állani a miniszteriumokat ostromló vidéki küldöttségeknek, addig másrészről — és ez megszivlelendő dolog — *a számtalan tisztviselő bizonytalan helyzetén is javitani kellene ez által*, mert bizony ez kenyérkérdés. A vidéken a felett való kétségben, hogy hátha a végleges rendezésnél más helyre helyeztetnek, még egy kis kunyhó épitéséhez sem igen mernek ma kezdeni. Ugyan, Hajdu vármegye törvényhatóságának nyolcz év előtt hozott azon határozata, mely szerint javasolja a kormánynak, hogy a nádudvari szolgabiróság székhelye *Hajdu-Szoboszlóra* tétessék, a püspök-ladányi járásbiróság pedig csatoltassék a szoboszlói királyi járásbirósághoz — nem nagy bizonytalanságban tart-e néhány tisztviselő-családot? És igy van ez országosan!

Vagy talán a tisztviselők nem *munkások*, a kiknek sorsán minden körülmények közt javitani kellene? Semmi szükség sincs várni az ugynevezett állami közigazgatás behozatalára, *mert a székhely és terület lehetőleg állandó meghatározása minden, tehát a mostani viszonyban is elodázhatlan és mellőzhetlen.*

Ha tehát az 1890: XXIX. t.-cz. a járásbiróságok székhelyeinek és területeinek meghatározását a minisztériumra bizza, ugyanazon minisztérium — nem várva az állami közigazgatás behozatalát — a közigazgatási székhelyek és területek kapcsolatos megállapitását is elvégezheti és — végezze is el!

Lengyel Imre
kir. itélőtáblai biró.

HÁZASSÁG.

— **Esküvő.** *Kemény* Géza fővárosi tisztviselő tegnap esküdött örök hüséget *Schlesinger* Arankának, *Schlesinger* Vilmos kereskedő leányának.

GYÁSZROVAT.

Özv. Vimmer Lajosné szül. *Einczinger* Borbála, élete 64-ik évében november hó 15-én hosszas szenvedés után Szegzárdon elhunyt.

A hivatalos lapból.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter a temesvári m. kir. pénzügyigazgatósághoz *Lenkei* Ferencz ottani pénzügyi fogalmazót pénzügyi segédtitkárrá végleges minőségben, a székes fővárosi m. kir. pénzügyigazgatósághoz dr. *Hertzeg* Kálmán budapesti lakost pénzügyi fogalmazóvá ideiglenes minőségben, a zombori m. kir. pénzügyigazgatósághoz *Ugray* László marosvásárhelyi pénzügyi fogalmazó-gyakornokot pénzügyi fogalmazóvá ideiglenes minőségben, *Lange* József komáromi m. kir. sóhivatali ellenőrt a soproni m. kir. sóhivatalhoz sótárnokká, a pancsovai m. kir. adóhivatalhoz *Juhász* István csepregi adóhivatali gyakornokot adótisztté ideiglenes minőségben, *Guttenstein* Frigyes nagyrőczei adóhivatali gyakornokot a szeredi m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes minőségü adótisztté, *Brajkovics* Vladimir pénzügyigazgatósági irodatisztet a bródi kir. fővám- és sóhivatalhoz, *Folk* Jenő m. kir. pénzügyminiszteri napidijast pedig az okucsanei kir. adóhivatalhoz mázsatisztté, a lugosi m. kir. pénzügyigazgatósághoz *Wolf* Béla kolozsvári pénzügyi kezelési gyakornokot pénzügyi irodatisztté ideiglenes minőségben, a máramarosszigeti m. kir. pénzügyigazgatósághoz *Kóródy* István székes fővárosi m. kir. pénzügyőri fővigyázót állami végrehajtóvá ideiglenes minőségben, *Vékes* Sándor gyulai lakost ideiglenes minőségü dijtalan kir. pénzügyi számgyakornokká a gyulai m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, *Grdešić* Ignácz középiskolát végzett tanuló zágrábi lakost ideiglenes minőségü dijtalan kir. pénzügyi számgyakornokká a zágrábi kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, *Legát* János zágrábi lakost ideiglenes minőségü dijtalan pénzügyi számgyakornokká a zágrábi kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, *Márky* Mihály budapesti lakost ideiglenes minőségü dijtalan számgyakornokká a m. kir. dohányjövedéki központi igazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, *Koczy* Aladár budapesti lakost ideiglenes minőségü dijtalan kir. pénzügyi számgyakornokká a Budapest fő- és székvárosi kir. adófelügyelő mellé rendelt szemvevőséghez, — a belügyminiszterium vezetésével ideiglenesen megbizott m. kir. miniszterelnök *Földváry* Mihály budapesti lakost a m. kir. belügyminiszteriumhoz miniszteri segédtitkárrá kinevezte.

Uj anyakönyvvezetők. A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbizott m. kir. miniszterelnök *Udvarhely* vármegyében a farkaslaki anyakönyvi kerületbe *Csomor* Gábor körjegyzőt anyakönyvvezetővé, továbbá a szenterzsébetibe *Fodor* Kálmán jegyzői irnokot anyakönyvvezető-helyettessé, — *Abauj-Torna* vármegyében a szentandrási anyakönyvi kerületbe *Dienes* Endre körjegyzőt, a bogvavégibe *Orban* György körjegyzőt, a tornaiba pedig *Erdődi* Dániel körjegyzőt anyakönyvvezetőkké, továbbá a jászói anyakönyvi kerületbe *Hajós* János s.-jegyzőt anyakönyvvezető-helyettessé, — *Szabolcs* vármegyében a nagykállói anyakönyvi kerületbe *Seres* József községi jegyzőt, a nyir-acsádi anyakönyvi kerületbe *Lengyel* Ferencz helyettes jegyzőt, a mártonfalvai anyakönyvi kerületbe *Kolozsvary* Dezső helyettes jegyzőt anyakönyvvezetőkké, továbbá a nagykállói anyakönyvi kerületbe *Sántha* Béla helyettes aljegyzőt, a demecseri anyakönyvi kerületbe *Szepsy* Sámuel jegyzői irnokot anyakönyvvezető-helyettesekké, — *Kolozs* vármegyében a retyiczeli anyakönyvi kerületbe *Keresztény* Lajos segédjegyzőt anyakönyvvezetővé, továbbá a meregyói anyakönyvi kerületbe ugyancsak *Keresztény* Lajos segédjegyzőt és retyiczeli anyakönyvvezetőt, végül a mócsi anyakönyvi kerületbe *Máthé* József helyettes segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké, — *Háromszék* vármegyében a gyulafalvai anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé *Blumenfeld* Ignacz részvénytársasági tisztviselőt, anyakönyvvezető-helyettessé pedig *Weil* Rezső részvénytársasági tisztviselőt nevezte ki.

Áthelyezések. A m. kir. igazságügyminiszter *József* Benedek ujvidéki törvényszéki aljegyzőt a szabadkai törvényszékhez, — a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Szakonyi* Géza csáktornyai állami polgári iskolai rendes tanitót és *Szakonyiné Kintner* Róza ottani rendes tanitónőt jelenlegi minőségükben a nagykanizsai állami polgári iskolához, *Grieszbach* Gabriella nagykanizsai polgári iskolai rendes tanitónőt jelenlegi minőségében a csáktornyai állami polgári iskolához, *Blahunka* János puchói állami elemi iskolai tanitót a körösmező-lazescsinai állami elemi iskolához jelen minőségében áthelyezte.

A közönség köréből.

Osztálysorsjegyek
a most kezdődő I. huzáshoz eredeti áron kaphatok:
1/1 sorsjegy .... 12 kor. | 1/4 sorsjegy ... 3.— kor.
1/2 „ .... 6 „ | 1/8 „ ... 1.50 „
Mercurbank
Budapest, IV., Vaczi-utcza 37.
Vevőinknek eddig mar több mint **10 millió** korona nyereményt fizettünk ki. 42542
(Teljes titoktartás biztosittatik.)
Megrendelésnél kérjük az e lap hirdetései között található megrendelési jegyet felhasználni.

KÖZGAZDASÁG.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Az Első magyar részvény-sörfőző** részvénytársaság tegnap délelőtt tartotta a XXXIV-ik évi rendes közgyülését, bagosi *Pucher* József elnöklése mellett. Az igazgatóság jelentése fájdalommal emlékezik meg *Basch* J. Fülöp volt igazgatósági tag elhalálozásáról s a közgyülés elhatározta, hogy az emlékét jegyzőkönyvileg örökiti meg. A részvénytársaság sörgyára fönnakadás nélkül folyatta az üzemét s a sörtermékeik, kiváló jó minőségüknél fogva, általános kedveltségben részesülnek. A rossz közgazdasági viszonyok azonban ezt az iparágat is hátrányosan érintik, a mennyiben a sörfogyasztás csökkent; de ebben része van egyrészt a nagyobb bortermésnek, másrészt a sörtermelésre rótt adóknak és egyéb terheknek. Az elmult üzletév tiszta nyeresége 502.745 kor. 69 fillér. Ebből *egy egy részvény után 140 koronát fizetnek ki*. A szelvényeket már holnaptól fogva beváltják, a Magyar országos központi takarékpénztárnál. A közgyülés a jelentést tudomásul vette s a fölmentvényt megadta. Végül az igazgatóságba beválasztották a felügyelő bizottság eddigi elnökét: *Kovácsy* Sándort, a felügyelőbizottságba pedig uj tagul *Kunz* Jenőt.

** **‹Egri kereskedelmi kör›** czim alatt nagy lelkesedés közben alakitották meg vasárnap az egri kereskedők egyesületüket. Az alapszabályok megvitatása után elnökké megválasztották *Miliczer* Gyula gőzmalomtulajdonost és *Fogel* Ágoston kereskedőt.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Téli gazdasági előadások.** Az okszerü gazdaságvitel modjainak a falu földmivesei között való ismertetését *Darányi* földmivelésügyi miniszter vette programmjába s hogy ez évről-évre mily tetemesen kibővül s kiterjed az egész országra, arról tájékoztat a gazdasági egyletek által ez évre összeállitott programm. E szerint mostantól az év tavaszáig a gazdasági egyletek, gazdakörök 887 vándor-előadást, 126 gazdasági téli kurzust és 190 olyan kurzust fognak rendezni, a hol a mezőgazdasági hazi-iparba vágó valamelyes házi ipari foglalkozást fognak a résztvevő földmives férfiak s nők elsajátitani. A vándor- és szaktanárok *Darányi* földmivelésügyi miniszter rendeletére 28 rendszeres gazdasági, 32 házi ipari kurzust és 28 gazdasági előadást tartanak, a földmives iskolák pedig a mezei munkaszünetet működési helyükön 26 téli rendszeres gazdasági és házi-ipari kurzusra használják föl, ugy, hogy az okszerü gazdasági ismeretek terjesztésére ezen a télen 1317 község vonatott be, ezen kurzusok rendezési költségeire a földmivelésügyi miniszter 162.550 korona államsegélyt utalványozott.

Felelős szerkesztő: ***Dienes Márton.***
Tulajdonos és kiadó:
„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.
Igazgató: *Erdős Armand.*

Napirend 1901 november 18.

Naptár: Hétfő, november 18. — Róm. kath.: Ottó apát. — Prot.: Ottó. — Görög-orosz: (november 5.) Galaktion. — Zsidó: Kislev 7. — Nap kél: 6 óra 55 perczkor, nyugszik 4 óra 3 perczkor. — Hold kél: déli 12 órakor, nyugszik: este 10 35 perczkor.

A pénzügyminiszter fogad d. u. 4 órakor.

A főváros magánépitési bizottságának ülése az uj városházán d. u. 5 órakor.

A honvédegyesületek nagygyülése d. e. 9 órakor az uj városházán.

A tud. akadémia III. osztályának ülése délután 5 órakor.

Az egyetemi ifjuság nagygyülése délelőtt 10 órakor.

Az izraelita községkerületi elnökök gyülése a pesti hitközség üléstermében.

Burmester Willy hangversenye a Vigadóban.

A közöshadseregbeli főellenőrzési szemlék a Mária Terézia laktanyában (Üllői-ut). A 73—82. gyalogezredekhez tartozók és a cs. és kir. Landwehr 1894., 1895., 1896., 1897., 1898., 1899. és 1900. években besorozott legénysége kerül szemlére.

Nemzeti muzeum: Természetrajzi tár d. e. 9 órától d. u. 1-ig. — Többi tárai 1 korona belépődij mellett megtekinthetők.

Országos képtár az akadémiában zárva.

Téli tárlat a műcsarnokban d. e. 9 órától délután 4-ig. Belépő dij 1 korona.

Iparművészeti muzeum zárva.

Technológiai iparmuzeum kiállitása (VIII., József-körut 6. szám) nyitva d. e. 9 órától 1-ig.

Mezőgazdasági muzeum zárva.

A földtani intézet muzeuma zárva.

Közlekedési muzeum a városligetben d. e. 9 órától 12 óráig és d. u. 3—5 ig.

Kereskedelmi muzeum a városligeti iparcsarnokban d. e. 9 órától d. u. 2 óráig.

Nemzeti Szalon állandó kiállitása d. e. 9 órától este 8-ig. Belépődij 1 korona.

Vadászati kiállitás a városligeti fővárosi pavillonban reggel 8 órától este 8 óráig. Belépődij 60 fillér.

Muzeumi könyvtár d. e. 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár zárva.

Az uj országház kupolacsarnoka és lépcsőháza d. e. 10—1 óráig 40 fillér, azontul este 6 óráig 1 korona.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Egyetemi füvészkert (az üllői-uton) nyitva d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig.

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

Magyar kir. kereskedelmi muzeum. *Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár* V., váczi-korut 32. szám. Hivatalos órák 9—2-ig. *A hazai termékek állandó kiállitása és a kereskedelemtörténeti gyüjtemény*, továbbá a *háziipari kiállitás* (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban. Nyitva: 9—12-ig és vasárnap d. e. 9 órától 13-ig. — A *külföldi kirendeltségek* központi üzletvezetősége (magyar kereskedelmi részvénytársaság V., váczi-körut 32.)

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Budapest, 1901 nov. 18-án.
Zárva.

MAGYAR SZINHAZ.
Budapest, 1901 nov. 18-án.
A GÉSÁK
vagy
Egy japan teaház története.
Enekes játék 3 felv. Irta Owen Hall. Ford. Fái J. B. és Makai E. Zenéjét szerzé Sidney J.

Személyek:

Reginald	Ráthonyi
Bronville	Delli
Cunningham	Palásthy
Grimston	Iványi
Downey	Gömöri
Vun-Csi	Sziklai
Imari márki	Boross
Mimóza	Sötér I.
Juliette	Turcsányi
Lady Constance	Szilassy
Molly Seamore	Fedák

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHÁZ.
Budapest, 1901 nov. 18-án.
A czigánybáró.
Nagy operette 4 felv. Jókai után irta Schnitzer I. Németből ford. Gerő K. és Radó A. Zenéjét szerzette Strauss J.

Személyek:

Zsupán	Németh
Arzena	Harmath
Mirabella	Krecsányi
Ottokár	Raskó
Carnero	Tollagi
Barinkay	Kenedich
Czipra	Margó
Szaffi	Székely
Gábordiák	Kiss
Minna	Rózsa
Pali	Ujvári
Józsi	Delli
Ferkó	Kovács
Mihály	Parányi
Polgármester	Lejtényi
Egy hirnök	Kalocsai
Katrina	Galambos
Irma	Miklósi

Kezdete 7 órakor.

VÁR-SZINHÁZ.
Budapest, 1901 nov. 18-án.
Zárva.

Uránia
Magyar tudományos szinház.
Budapest, 1901 nov. 18-án.
A magyar lant.
Kezdete 7½ órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.
Évi bérlet 188.
Budapest, 1901 nov. 18-án.
Stuart Mária.
Történeti szomorujáték 5 felv. Irta Schiller. Ford. E. Kovács Gyula és Sulkovszky József.

Személyek:

Erzsébet	Fáy Sz.
Stuart Mária	Hegyesi
Dudley	Somló
Talbot	Szacsvay
Cecil Vilmos	Gyenes
Kent gróf	Körö-mezei
Davison	Horváth
Paulet	Egressy
Mortimer	Mihályfi
Aubespine	Mészáros
Belliévre	Abonyi
Drugeon	Narcziss
Melvil	Hetényi
Kenedi	Boér
Kurl Margit	Keczeri
Bourgoyne	Latabár

Kezdete 7½ órakor.

VÍG-SZINHÁZ.
Budapest, 1901 nov. 18-án.
Pillangó kisasszony.
Énekes dráma két szakaszban. Irta: Belasco D. Forditotta: Faludi Miklós. A prológot irta: Heltai Jenő.

Személyek:

Pinkerton	Bihari
Kitty	Szerémy G.
Sharpless	Balassa
Yamadori	Szerémy Z.
Nakodo	Rónaszéki
Pillangó k. a.	Pálmay I.
Suruki	R. Rostagni
1-ső kisérő	Herczeg
2-ik kisérő	Szabolcs
Prológ	B. Lenkei

Utána:
Szenes lány, szenes legény
Operett 1 felv. Irta Philippe Gille. Zenéjét szerzette Costé.

Személyek:

Teréz	Pálmay I.
Pierre	Szerémy Z.
Bidard	Vendrei
Tardivel	Rónaszéki

Kezdete 7½ órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ
Budapest, 1901 nov. 18-án.
Zárva.

Fővárosi gyermek-szinház.
Igazgató Feld Zsigmond.
Rottenbiller-utcza 37/6. sz.
Budapest, 1901 nov. 18-án.
Zárva.

Szinházi játékrendek.

A magy. kir. operaház műsora: *Kedden* Szent Erzsébet legendája. *Szerdán* nincs előadás. *Csütörtökön* Hoffmann meséi. *Pénteken* nincs előadás. *Szombaton* Bajazzók. Zulejka. *Vasárnap* Roland mester.

A nemzeti szinház műsora: *Kedden* A vörös talár. *Szerdán* Hannele. A nevelő. *Csütörtökön* A dolovai nábob lánya. *Pénteken* A bor. *Szombaton* A becsület. *Vasárnap* d. u. Essex gróf, este A becsület.

A várszinház műsora: *Csütörtökön* A vörös talár. *Pénteken* Sevillai borbély. *Szombaton* A bölcső.

A népszinház műsora: *Kedden* Teréz kapitány. *Szerdán* Katalin. *Csütörtökön* Boszorkányvár *Pénteken* Teréz kapitány. *Szombaton* Katalin. *Vasarnap* d. u. Télen, este Teréz kapitány.

A vigszinház műsora: *Kedden* A nevezetes kastély. *Szerdán* Zaza. *Csütörtökön* La Robe rouge. *Pénteken* Sapho. *Szombaton* Lolotte. — La parisienne. *Vasárnap* d. u. Üzenet a Marsból, este Szivem!

A magyar szinház műsora: *Kedden, Szerdán, Csütörtökön* A gésák. *Pénteken* New-York szépe. *Szombaton* New-York szépe. *Vasárnap* d. u. Svihákok, este New-York szépe.

A Kisfaludy-szinház műsora: *Kedden* A czigány. *Szerdán* Nincs előadás. *Csütörtökön* A dolovai nábob lánya. *Pénteken* Nincs előadás. *Szombaton* Ujpesten. A czigány.

Az Uránia-szinház műsora: Egész héten. A magyar lant.

A regény.

Nincs érdekesebb olvasmány mint a regény. Vannak regények, a melyek ugy lebilincselik az olvasót, hogy addig le se teszi a könyvet, mig az utolsó lapig el nem olvasta. Ehhez fogható érdeklődés csak akkor fogja el az embert, ha a Hecht Bankháztól vásárol osztálysorsjegyet és figyelemmel kiséri a huzásokat. Ép ugy mint a regényben, itt is sejtjük a végkifejlést, hogy főnyeremény lesz a Hecht Bankház tüneményes szerencséje folytán osztályrészünk, de a kellemes izgalom a nyeremény kihuzásakor még fokozza a főnyeremény fölötti örömünket, a melyben, hogy mielőbb része legyen, vásároljon osztálysorsjegyet a Hecht Bankháznál, Budapest, Ferenciek-tere 6. és Erzsébet-körut 32. Huzás november 21. és 22. Egész sorsjegy 6 frt, fél 3 frt, negyed 1 frt 50, nyolczad 75 kr. 42628

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat. 42566
Téli kiállitás
a városligeti műcsarnokban.
1901 november 15-től 1902 január 15-ig.
Nyitva délelőtt 9-től délután 4 óráig.
Csütörtökön esti 11-ig zene-estély.
Belépődij egy korona. Vasárnap d. u. 1 órától 40 fill.

Bernstein Sándor
kárpitos és diszitő eddig V., Nádor-utcza 5.
most kizárólag Királybazár Ferencziek-tere 3.
42506

Fővárosi Orfeum
(Nagymező-utcza 17.) 42531
Minden este:
Tarka szinpad.
Továbbá:
MISS DIANA
nagyszerü tüztánczosnő Budapesten még nem látott effektusokkal.
Eugenie Martens
nemzetközi szubrett.
HELOISA TITCOMB
uj tánczszámmal.
BORISKA
nemzetközi szubrett stb. stb. stb.
Az előadás 8 órakor kezdődik.

KRONDORFI A LEGJOBB NYÁLKAOLDÓ GYÓGYVIZ.

Halálos itélet!
„MORT"
poloska-irtó szesz
kiválóan sikerült vegyi összetételénél fogva, fölülmulja az összes eddig létező szereket, amennyiben nemcsak a poloskát, hanem azok petéit is véglegesen kiirtja, a „MORT" legcsekélyebb foltot sem hagy hátra, tehát még a legfinomabb butoroknál és tapétáknál is bátran használható.
Egy üveg ára 40, 80, 120 és 250 fillér.

„MORT" mindennemü rovartirtópor.
Poloskák, bolhák, legyek, szunyogok stb. legbiztosabban ható ellenszere. — Ezen por kiváló szolgálatot tesz moly elleni védekezésnél.
Egy doboz ára 40, 80 és 160 fillér.

„MORT" csótány és svábbogárirtó por
az egyedüli szer, melynek segitségével ezen kellemetlen férgeket 1—2 nap alatt teljesen kipusztithatjuk. — E porral kezelt helyiségekben a féreg nem mutatkozik többé! Nem mérges!
Egy doboz ára 40, 80 és 160 fillér.

Gyár, főraktár: 11491
MAJTHÉNYI BÉLA
droguista és vegykészitmények üzletében
Budapest, IV., Egyetem-utcza 11.
(a Gróf Károlyi palotával szemben)
a m. kir. honvéd csapatok és intézetek szerz. szállitója.
Mindennemü bel- és külföldi gyógyáru különlegességek, angol- és franczia illatszerek és pipereczikkek, vegykészitmények, háztartási, gazdasági és állatgyógyászati czikkek raktára.
Padlófényesitő szerek.
Tea, rum, cognac, cacao és csokoládé.
Rum és likőr készitéséhez való anyagok.

Foulard-selyem 65 kr.
tól 3 frt 65 krig, szintugy állandóan a legfrissebb fekete, fehér és szines „Henneberg-selymek" 65 krtól 14 frt 65 krig méterje; sima, csikos, koczkás, mintázott damaszt stb.

Menyasszonyi selyem ...... 65 krtól 14 frt 65 krig.	Selyem foulard, nyomtatott, ... 65 krtól 3 frt 65 krig.
Selyem damaszt ...... 65 krtól 14 frt 65 krig.	Báli selyem ...... 60 krtól 14 frt 65 krig.
Selyem bast-ruhák drbja .. 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig.	Selyem grenadine ...... 80 krtól 7 frt 65 krig

méterje, portó és vámmentesen házhoz szállitva. — Minta forduló postával. — Svájczba kétszeres levélportó kivántatik. 40382
G. Henneberg selyemgyáros, cs. és kir. udv. szállitó Zürich.

Használt és uj

pénz-szekrények

rendkivül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 42290

Kárpáti borovicska

valódi, legfinomabb minőségü, kis üstben égetett, állott régi, egyike a legegészségesebb italoknak, kitünő szer gyomorbaj ellen, hathatós étvágygerjesztő, a vesék működésére szerfelett kedvező hatásu. 5 kilós palaczk, bérmentve, utánvéttel 7 kor. 50 fillér. **Ganovszky Gusztáv**, borovicska-termelő **Szepes-Szombat** (Szepesmegye). 42485

Eladó házak.

I. ker., városmajor-utczában a 17. és 19. számu házak kerttel együtt szabadkézből eladók. Értekezhetni: I., Lovas-ut 4., I. 10 ajtó. 9552

Compound-gépeket,

szélmotort, benzin-motort jutányosan eladok. Golyósy, Csömöri-ut 28. sz. 9538

Gyors eladás.

A szegedi spiritusz-gyár berendezése, mig lomontirozva nincs, 20%-al olcsóbbban.

Reservatorok viz- és spirituusznak, különböző nagyságban.
7 drb Kornwall-kazán.
Horizont magas nyomásu gép 80 HP.
Horizont magas nyomásu gép 30 HP.
Gőzgép 10 HP.
2 esztergapad 550, illetve 450 cm. hosszu.
Maische-gőzszivattyu.
Mérőkészülékek (órák).
Dephlegmatorok.
Spiritusz condenzatorok.
Maisch-hütő, élesztőfőző.
Vacuum-szivattyuk.
Eckert-féle czukrozógépek.
„Housche" Maisch-gőzgép.
Spiritusz destill-cylinder.
Transmissiók, szijjak és más tárgyak, rézmüves-, lakatos-, kovács-műhely.

Felvilágositást nyujt a **szegedi spiritusgyár bontási irodája, felső Tiszapart 33., vagy Budapesten, Uj utcza 44. szám.** 42873

Nevelőnők

zene- és nyelvek tudásával, óvónők, bonneok elhelyeztetnek **özv. Nietschné Gerson Anna** által Budapest, Erzsébet-körut 52. 9551

Bécsi virstli,

mindennap friss; postacsomagokban való szétküldése megkezdődött. **Bécsi virstli párja 12 kr. Braunschweigi hidegen élvezhető drbja 12 kr. Párizsi kilója 1 frt. Prágai sonka kilója 1.15. Prágai füstölt karaj kilója 1.10.** Becses megrendelését kéri **Steirer Antal** csemege-kereskedő. Budapest, Rózsa-utcza 9/a. 42581

Gazdasszony, fiatal

magányos urhoz, a hol takaritónő is van, 20 kor. havi fizetésért, teljes ellátással felvétetik. VI., Felső erdősor 19/a, III. 5., 5—6-ig. 11504

Igazi

látványosságot

képező, keveset használt

teljes nagy lakberendezések.

1 kanapee, 2 fauteuill. 2 ülőke, valódi aranyozással XIV. Lajos stylusban **161 frt.** 1 kanapee, 2 fauteuill, 2 szék valódi aranyozással XIV. Lajos stylusban **175 frt.** 1 rococo kanapee valódi aranyozással **90 frt** 1 fantasie kanapee valódi aranyozással **60 frt.** Ezen garniturák a legfinomabb franczia selyemszövettel vannak áthuzva.

Ezenkivül 100-nál több különféle szalon luxus-butor jutányosan kapható. 1 secessio-tükör, ritka remekmü **100 frt.** 1 háromajtós barokk-kredencz, a legfinomabb márványnyal, 1 valódi barokk pohár-szekrény, a legfinomabb márványnyal, 1 asztal, 6 valódi bőrszék **295 frt.** 1 teljes barokk hálószoba a legfinomabb márványnyal **260 frt.** 1 uri szoba, mely áll: 1 könyvszekrény, 1 patent iróasztal (melynek volt ára **120 frt.**), 1 teljes bőrgarniturából **185 frt.** Nagy választék lámpák, függönyök, szőnyegek és hires mesterek képeiben, ugyszintén **keveset használt butorok vétele és eladása.**

VI., Szerecsen-u. I. I. em.
Andrássy-ut mellett. 42526

B B B
BEIFELD BANKHÁZ BUDAPEST.

Károly-körut I. szám. **Alapittatott 1874-ben.**

Rendeljünk Budapest legrégibb és legmegbizhatóbb bankházainak egyikénél.

Az előnyösen ismert **osztálysorsjegyek** bankházamban legczélszerübben az összegnek postautalványon való előleges beküldése mellett kaphatók.

Árak: sorsjegy **3** korona, ½ sorsjegy **6** korona, ¹/₁ sorsjegy **12** korona.
Főnyeremény 13 millió 160.000 korona! Huzás már november 21. és 22-én. 42491

Ő csász. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A polgári jótékonyczélokra szánt

XXXIV-dik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban **egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 16.404 nyereményt** tartalmaz **készpénzben 442.900 korona** összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéseért a cs. kir. lottójövedék kezeskedik.

A huzás visszavonhatatlanul 1901 december 12-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben, a cs. kir. államsorsjáték osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 7. sz. a., továbbá lottógyüjtődékben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-, távirda- és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki. — **A sorsjegyek portomentesen küldetnek szét.**

42435 **A cs. kir. lottójövedéki igazgatóság államsorsjátéki osztálya.**

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

százados rendszerüek, tolósulyos fémmérőkarral birnak és **a hid minden pontján egyenlően** mérlegelnek.

Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket, különösen gazdák, gazdaságok, községek és uradalmak részére a legjobb meggyőződéssel ajánlhatjuk. 42407

Gazdasági egyesületi tagok kedvezményben részesülnek.

„FAIRBANKS" mérleg- és gépgyár részv.-társ.
Budapest, Andrássy-ut 14. Gyár: Váczi-ut 156.

Helyiség változtatás.

A

Belvárosi Takarékpénztár Részv.-Társ.

pénztárai és hivatali helyiségei

folyó évi november 18-dika óta

a felséges királyi család Ferencziek-terén, illetve Kigyó-téren lévő uj bérpalotájába helyeztettek át.

A takarékpénztár elfogad

takarékbetéteket 4%-ra,

kölcsönöket nyujt értékpapirokra, továbbá városi bérházakra és földbirtokra, tőkebefektetésül ajánlja 4½%-os adómentes zálogleveleit.

Különösen felhivja a közönség figyelmét kitünően berendezett **bérbevehető pénztáraira (Safe deposite) és pánczéltermére, ahol értékpapirok, okmányok, ékszerek stb. mérsékelt dij mellett őrizetre elfogadtatnak.** 42616

MEGRENDELÉSI JEGY.

T. Mercur Bank, Budapest, Váci-utca 37.

Ezennel megredelek Önöknél

——drb egész sorsjegyet A sorsjegyekért járó összeget azaz ———— koronát mellékelve/postautalványon küldöm.
——drb fél sorsjegyet
——drb negyed sorsjegyet Olvasható pontos czim
——drb nyolczad sorsjegyet

Kelt ————

42626

Athenaeum-féle naptárak

1902. évre.

Az **ATHENAEUM naptárai**, melyek rendkivül bő és érdekfeszitő tartalmuak, magyarázó és szép kivitelü képanyaguk, nemkülönben csinos külsőségük következtében méltán az első helyet foglalják el a naptárak között **az 1902. évre megjelentek.**

Az Athenaeum naptárai a következők.

Az Athenaeum Nagy Képes Naptára. 43. évfolyam. Rendkivül gazdag tartalommal — **Tiszti czimtárral.** Ára **2** korona.
Az Athenaeum Magyar Közigazgatási Kalendáriuma. **Tiszti czimtárral** és közhasznu részszel. Ára kötve **1** kor. **40** fill.
Az Athenaeum Családi Képes Naptára. Előkelő családi naptár gazdagon illusztrálva. Ára **80** fillér.
Az Athenaeum Kossuth Naptára. Számos képpel. Ára **60** fill.
Az Athenaeum Petőfi Naptára. Számos képpel. Diszes boritékkal. Ára **60** fillér.
Az Athenaeum Magyar Vitéz Naptára. Sok szép képpel. Ára **60** fillér.
Magyar Földmivelők Naptára. Gazdasági és mulattató tartalommal és képekkel. Ára **60** fillér.
A Magyar Iparos Képes Családi Naptára. Számos, az iparosokat érdeklő czikkel. Ára **50** fillér.
Az Athenaeum Nagy Regélő Kalendáriuma. Szerkesztette: **Székely Huszár.** Számos képpel. Diszes boritékban. Ára **80** fillér.
Az Athenaeum Kalandos Mese Naptára. Népies olvasmányokkal. Ára **40** fillér.
Az Athenaeum Kis Regélő Kalendáriuma. Szerkesztette: **Székely Huszár.** Ára **40** fillér.
Az Athenaeum Erdélyi Képes Kalendáriuma. Ára **50** fill.
Az Athenaeum Alföldi Dalos Naptára. Ára **40** fillér.
Az Athenaeum Kis Családi Naptára. Ára **30** fillér.
Az Athenaeum Tárcza Naptára. Ára **20** fillér.
Magyar Tanitók Naptára. Szerkesztette: **Ujváry Béla.** Képekkel. Ára **80** fillér.
Görbe Naptár. A Borsszem Jankó humorisztikus naptára 1902. évre. Ára **2** korona.

Kaphatók a kiadótársulatnál, ATHENAEUM r.-t. Budapest, VII., Kerepesi-ut 54. minden könyvkereskedésben és naptárelarusitónál.

Férfiak ingyen kapnak

olyan uj találmányu orvosságot, mely az elveszitett erőt ujra meghozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatraméltóbb csodaorvosság, mely megmentett ezreket, a kik fiatalkori kihágások folytán nemi bajokban, szifilisben, valamint elveszitett férfierőkben szenvednek. Ez okból elhatározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot magyarázó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a háziorvossággal a baj otthon gyógyitható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból származó nemi bajokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szenvednek, otthon gyógyithatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokra a szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel gyógyitja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a State Medical Institutnak az alant jelzett czimre, a honnan a csomagot rögtön elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés czéljából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, hogy mily könnyen kigyógyithatók ebből a rettentes bajból otthon. Az intézet kivételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárhonnan magyarul, mire titoktartás mellett postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarázó könyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva, hogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet igy kell czimezni: **State Medical Institute, 1 Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika.** A levelek mindig bérmentesitendők. 42352

TÉLI FÜRDŐIDÉNY

a SZT.-MARGITSZIGETI

Gyógyfürdőhelyen és Szanatoriumban

BUDAPESTEN. 42443

43³° C. kénes hévviz, iszap-, villamosfény-, mesterséges szénsavas-, mindennemü gyógy- és üdítő (Kneipp) fürdők.

Idegyöngeség, szviaj, csuz, köszvény, vesebaj stb. ellen. Állandó orvosi felügyelet.

Prospektust küld a főherczegi Szt. Margitszigeti Gyógyfürdő felügyelősége.

Svéd gyógytorna-terem. Az uj fürdőház a szállodai társalgó és étteremmel van összekötve.

Hölgyek Titkára.

Legujabb házi tanácsadó és levelező, minden rangu és rendü nők számára, az élet minden körülményeire alkalmazható fogalmazványokkal, társadalmi, családi és szerelmi levélmintákkal és a levélirás szabályaival, ügyiratmintákkal és folyamodványokkal stb. — Ára kötve 1 kor. 60 fillér. Kapható **Lampel Róbert (Wodianer F. és Fia)** könyvkereskedésében (Budapest, Andrássy-ut 21.) a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett.

A gyermekek sikoltozása

mosdatás alkalmával önkénytelen tiltakozás azon káros szokás ellen, hogy a mosdáshoz rossz toilett-szappant használnak. Anyák, akik gyermekeiket szeretik, soha ne használjanak más szappant, mint a széltében enyhének és zsir-dusnak ismert **Doering-szappant a bagolylyal.** Ennél minden biztosíték megvan, hogy tiszta és nem éles. Mindenütt kapható **60** fillérért.

Főraktáros: **A. Motsch & Co.** Wien X. Raktárak Budapesten: **Török J., Stessel N. és Társa, Kochmeister Fr. utóda, Bettelheim Miksa és Társa, Dr. Egger Leo és Egger J., Thalmayer és Seitz, Detsinyi Károly** czégeknél. 40873

BAYER-féle

Magyar turista-tapasz

tyukszem, bőrkéreg és bőrkeményedés ellen legjobb és legbiztosabb szer.

Egy eredeti tekercs 80 fillér
1 kor. beküldése után bérmentve küld az egyedüli készitő

Vöröskereszt gyógyszertár
Budapest, Andrássy-ut 84.

Kapható gyógyszertárakban és drogueriákban 42115

Móka Bácsi Meséi.

A nemrég elhunyt tudós kolozsvári egyetemi tanár **Halász Ignácz**, egyik legnagyobb mesemondónk volt. Szájából úgy folyt a tündérmesék büvös árja, mint az olvasztott arany és az édes méz. Legnagyobb dajkája volt a mesemondásban a magyar nemzeti szellemnek, s a népfiának és a gyermekeknek ártatlan lelkét a mesetündérének szárnyán bármily messzire ragadta is, mindig az édes magyar szó és a magyar haza imádására tanitotta. Halász Ignácz a mesemondásban

MÓKA BÁCSI

volt. Összegyüjtött meséi két kötetben jelentek meg:

Legszebb magyar mesék

czimmel. Minden kötet önálló egész. A gyönyörü meséket magyar müvészek **Cserépy, Szlányi, Conraeder, Telegdy és Tull** számos eredeti rajza és hat nagy szines képe ékesiti. Mindkét kötet pompás szines dombor-nyomásu vászonkötésben jelent meg.

Ára egy-egy kötetnek: **7 kor. 20 fillér,**
egyszerübb vászonköt.: **4 kor. 80 fillér.**

LAMPEL RÓBERT (Wodianer F. és Fiai)
cs. és kir. udv. könyvkeresk. kiadása
Budapest, Andrássy-ut 21. sz.

NÉHÁNY SZÓ A TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

42481

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltünően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelmüség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyü állapot megszünjék. Kell lenni valakinek, a ki a fiatalságot a nemi életről jóakarattal, őszintén és behatóan felvilágositsa, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajaikat bátran, tartózkodás nélkül és bizalommal elmondhassák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpanaszolni, hanem olyan lelkiismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és az esetleg már meglevő bajokon is tud segiteni, akkor majd megszünik a titkos betegségek létezése. Ilyen magasztos hivatásu és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hirü intézete (Budapest, VII., Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a nemi életről felvilágositást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a kóranyagoktól, lelki kinjai megszünnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegen biztos és teljes eredménynyel használt gyógymódnál fogva a monarchiában uttörő és egyedülálló. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyitja már sok év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a legelhanyagoltabb esetekben is, a bujakóros sebeket, hugycsövi-, hólyag-, ideg- és hátgerincz-bajokat, az önfertőzés és szifilisz utóbajait, magömlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), aranyeret, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. Ha valaki bármi oknál fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szivesen adnak levelére kimeritő, titoktartó választ (a levélbe csak válaszbélyeget kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik vagy kivánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszerekről is gondoskodik. Rendelés naponta délelőtt 9 órától délután 6 óráig (vasárnap d. u. 4-ig).

Czim: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Most jelent meg

Eötvös Károly munkái

V. és VI. kötete:

Magyar alakok. Kortörténeti rajzok. Emlékezések. A nagy év. Deák Ferencz.

Egy-egy kötet ára diszes vászonkötésben 6 korona.

A legbájosabb hangulatokat varázsolja elénk a mester, amikor emlékeinek gazdag forrásából merit és mesél azon szines, zamatos magyar nyelven, melynek manapság ő a kiváltsagos müvésze. A szebbnél szebb képek váltják fel egymást e két kötetben azokból az időkből, melyek még megőrizték a hamisitatlan magyar szellemet és a melyekbe Eötvös Károly müvészetének legnemesebb eszközeivel viszi bele az olvasót.

Eötvös Károlynak 12 kötetre tervezett munkáiból a fenti két kötetet megelőzte

I. és II. **Utazás a Balaton körül.**
III. **A ki örökké bujdosott** és egyéb elbeszélések.
IV. **A két ördög vára** és egyéb elbeszélések.

A 12 kötetre tervezett gyüjtemény ára diszes, aranynyomásu vászonkötésben 72 korona és megrendelhető az „EGYETÉRTÉS" kiadóhivatala utján 3 koronás havi részletfizetés mellett. Tessék az itt következő rendelőlapot kivágni és aláirva az

Egyetértés

kiadóhivatalához

Budapest, IV. Papnövelde-utcza 8. beküldeni.

ITT LEVÁGANDÓ.

Rendelő-lap.

Alulirott ezennel megrendelem **az Egyetértés kiadóhivatala utján a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.**

Eötvös Károly munkáit,

vászonkötésben 12 kötetben 72 korona vételárért. Tudomásul veszem, hogy eddigelé 6 kötet jelent meg s további 6 kötet rövid időközökben ezután jelenik meg. Kötelezem magam a szállitástól kezdve minden hó 1-én 3 koronát a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság pénztárához mindaddig befizetni, míg a teljes vételár kiegyenlitve nincs. A részletfizetések be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszünik. A társaság az elmaradó részleteket költségemen postai megbizással beszedheti. A társaságnak jogában van a részletek be nem tartása esetén a folytatólagos köteteket a részlethátralék pótlásáig visszatartani. **Az első részlet utánveendő.**

Név és állás: ————

Kelet és lakhely: ————

(Olvasható aláirást kérünk.)

Titkos betegségek gyógyitására legjobban ajánlhat ezen **tapasztalt specialista**, kinek rendelésein a beteg csakis oly kipróbált gyógyitómódokban részesül, melyeket **mindig** sikerrel alkalmazott **számos évi korházi** és magángyakorlatában.

Med. univ. Dr. FABINYI

emerit. kórházi orvos — Specialista

gyorsan és alaposan gyógyit bármily régi és makacs

titkos betegséget

(hugycsőfolyást sebeket, syphilist stb.),

Impotentiát (férfiui gyengeség)

még idősebbeknél is meglepő eredménynyel, a rendes foglalkozás megzavarása nélkül.

Levelekre dijtalanul válasz. Kivánatra gyógyszerek.

Rendel: d. e. 9—3-ig; este 6—8-ig.

Budapesten, Erzsébet-körut 12. sz. I. em.

(Bejárat a lépcsőnél. — Külön várótermek.) 42420

SZABADALOM.

A m. kir. belügyministerium által 1900. évi márczius hó 21-én 2872. szám alatt jóváhagyott alapszabályok szerint müködő és tagjai fölött fegyelmi ellenőrzést gyakorló 40287

Magyar Hites Szabadalmi Ügyvivők Testülete

tagjait, kik azonkivül a m. kir. szabadalmi hivatal, illetve a kereskedelemügyi m. kir. miniszter fegyelmi fönhatósága alá is tartoznak, mindennemü szabadalmi és iparvédelmi ügyek elintézésére ajánlja.

A testület tagjai:

Bernauer Zsigmond (Dr. Szilasi és Bernauer). VII., Kerepesi-ut 32. sz. **Bölcskey Pál**, V., Nádor-utcza 34. sz. **Kalmár Jakab (Kalmár J.)**, VII., Kerepesi-ut 44. sz. **Kelemen M. István (Kelemen és tsa)**, VII., Hotel Royal B. **Meller Ernő** VII., Erzsébet-körut 13. **Neufeld Armin** VIII., József-körut 8. sz. **Schön Fülöp (Schön F.)**, VII., Erzsébet-körut 19. **Dr. Szilasi Jakab (Dr. Szilasi és Bernauer)** VII., Kerepesi-ut 32. sz.

Téli üdülő- és gyógyhelyek a déli vasut mentén.

Vonatösszeköttetések és menetárak Budapestről (déli vasut pályaudvara).

Abbazia	Kanizsa-Pragerhofon át	Budapest d. v. Abbazia-Mattuglie	ind. 8·00 reggel · 8·00 este érk. 9·37 este · 9·17 d. e.		Menettérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra. I. 104·16, II. 74·56, III. 47·78 k.
Görz	Kanizsa-Pragerhofon át	Budapest d. v. Görz	ind. 8·00 reggel · 8·00 este érk. 10·00 este · 10·08 d. e.	9·55 este 6·34 este	Menettérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra. I. 111·58, II. 80·16, III. 51·16 k.
Bozen-Gries	Kanizsa-Pragerh.-Marburgon át	Budapest d. v. Bozen-Gries	ind. 8·00 reggel · 8·00 este érk. 6·00 reggel · 1·45 d. u.		Menettérti jegyek 30 napig érvényesek gyorsvonatokra. I. 124·68, II. 89·32, III. 57·80 k., továbbá 90 napig érvényes menetjegyfüzetek megszakitható utazásokra, gyorsvonatokra: I. oszt. 112·20 k., II. oszt. 90·40 k., III. oszt. 63·18 k.
Meran	Kanizsa-Pragerh.-Marburgon át	Budapest d. v. Meran	ind. 8·00 reggel · 8·00 este érk. 7·45 d. e. · 3·00 d. u.		Menettérti jegyek 30 napi érvényességgel **Bozen-Gries-ig** gyorsvonatokra. I. 124·68, II. 89·32, III. 57·80 k., továbbá **Bozen-Griesig** 90 napig érvényes menetjegyfüzetek megszakitható utazásokra, gyorsvonatokra: I. oszt. 112·20 k., II. oszt. 90·40 k., III. oszt. 63·18 k.
Arco	Kanizsa-Pragerh.-Marburgon át	Budapest d. v. Arco	ind. 8·00 reggel · 8·00 este érk. 9·50 d. e. · 5·09 d. u.		Menettérti jegyek **Mori** állomásig 30 napig érvényesek gyorsvonatokra I. 132·10, II. 94·92, III. 61·54 k.

Most jelentek meg. Szinházi ujdonságok.

Belasco Dávid
Pillangó kisasszony. Dráma 1 felvonásban. Forditotta: Faludi Miklós.
A Fővárosi Szinházak Műsora 105. száma.
Ára 30 fillér.

Eugéne Brieux
A vörös talár. Szinmü 4 felvonásban. Forditotta: Lándor Tivadar.
A „Magyar Könyvtár" 257—258. száma.
Ára 60 fillér.

Guthi—Rákosi
A Sasok. Vigjáték 3 felvonásban.
A Fővárosi Szinházak Műsora 103—104. száma.
Ára 60 fillér.

Béldi—Fejér
Katalin. Eredeti operette három felvonásban.
A Fővárosi Szinházak Műsora 106. száma.
Ára 30 fillér.

A *Magyar Könyvtár* és a *Fővárosi Szinházak Műsora* teljes jegyzéke ingyen kapható minden könyvkereskedésben.

Az egyes számok külön is kaphatók.

Megrendelhetők:
LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai)
cs. és kir. udv. könyvkereskedésében.
Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 21. szám.

Nyomatott Nagy Sándor könyvnyomdájában, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8., az „Egyetértés" hirlapkiadó, irodalmi és nyomda részvénytársaság körforgó-gépein.